

Beş senelik müdafaa plânımız Hükûmet fevkalâde tahsisat istiyecek Bu hususta hazırlanan kanun lâyihası bugünlerde Meclise verilecek

Moskovadaki muhakeme

**Karahan Ukranyayı Almanlara vaadetmiş
Buharin, Lehistan hesabına casusluk yaptığını itiraf etti**

Moskova, 7 (A. A.) — Sovyetler birliği yüksek mahkemesinin bu sabahki celsesinde Buharinin isticabına devam olunmuştur.

Maznun sağırların suikast teşebbüsünde iştirakini izahat vermiştir. Bunlar arasında Polonya işgalini ve Sovyet rejimini tahsisatını hazırlıyorlardı. Buharin ve Rikof'un idaresi altında şimali Kafkasya ve Siberyadaki çiftlik sahiplerinin aralarına gönderilen Lismon, Rikof ve Makovenko tarafından istisna hakları tertip edilmiştir.

Maznun müddeumumînin evalleri tarafından yollarına cevap vermemiş fakat Rikof, çiftlik sahipleri, maznunların şimali Kafkasyaya gönderilen ajanlar vasıtasıyla ecebî memleketlerde bulunan Kazak ve Be. yaz Rus mültecilerle irtibat peyda ettiklerini ifade eylemiştir.

Buharin, ifadesine devamla, Karahanla Alman faşistleri arasındaki

Devamı 4 üncüde

Müddeumumî Vâcinski

Dün iki tramvay kazası oldu

Bir ihtiyar öldü, bir kadın da ağır surette yaralandı

Dün akşam üzeri iki tramvay kazası olmuştur. Topkapı - Sirkeci hattında işleyen bir tramvay Şehremininden geçerken romorkun arka sahanlığında duran ihtiyar yaşında bir adam tramvay durmadan atlamak istemiş, fakat ayakları dolaşık için yere düşerek başından ağır surette yaralanmıştır. İhtiyar adam hemen Gümüşsuyu Hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür. Üzerinde hüviyetini isbat edecek bir vesika çıkmadığından kim olduğu anlaşılamamıştır.

Kaza tahkikatına müddeumumî muavinlerinden Übeyt el koymuştur.

Üsküdar'dan Kadıköyüne giden vatman Niyazinin idaresindeki 6 numaralı tramvay Mısırhoğlu durak yerinden geçerken Yeldeğirmeninde oturan kırk yaşında Fitnat isiminde bir kadına çarparak altına almış bir müddet sürüklemiştir. Vatman tramvayı durdurmuş, vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanan kadın Nümune Hastanesine kaldırılmıştır. Vatman Niyazi yakalanmıştır.

Dün Karnavalın son günü, Baklahoran olması münasebetle her sene olduğu gibi, Kurtuluşta eğlenceler tertip edilmiştir. Mahşerî bir kalabalıkla dolan meydanlar, Karnaval elbisesi giymiş birkaç kişiden maadısını seyir için gelmiş olanlar teşkil ediyordu. Seneden seneye rağbetten düşen bu bayramda, bu sene Karnaval elbisesi giyenler geçen seneye nazaran daha az olmuştur.

Hükûmet, yurdun her sahadaki ihtiyaçlarını tesbit ederek bunlarla plânlı bir şekilde uğraşma kararı altına almış ve bunun tatbikine başlamış bulunmaktadır. İktisadi sahada hergün yeni bir hamle yapılmakta ve plânlı çalışmanın bu iyi neticeleri yüzümüzü güldürmektedir.

Hükûmet her sahada olduğu gibi millî müdafaa sahasında da beş senelik bir plân hazırlamıştır. Duyduğumuza göre bu sene 82,232,004 lira olan Millî müdafaa bütçemizden gayri, bu beş senelik plânın tahakkuku için meclisten fevkalâde tahsisat istenecektir.

Bu hususta hazırlanacak olan lâyiha yakında meclise verilecek ve kanun çıktıktan sonra derhal tatbikine başlanacaktır.

Yemen prensi Bugünlerde memleketimize geliyor

Roma, 7 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Yemen prensi Seyfülislâm Hüseyin, (Alet - ba) gazetesinin Româ muhabirine seyahati hakkında yaptığı beyanatta, Londrada Filistin davası lehinde elinden geleni yaptığını ve İngiliz hükûmetinin geçenlerde neşrettiği beyaz kitabın Filistin vaziyetinde değişiklik yapacağına kani bulunduğunu bildir - miştir.

Türkiyeyi ve Irakı ziyaretten sonra Suriye ve Lübnana gideceğini söyleyen prens, Yemenin bütün sahalarda Arap memleketlerine taallük eden her meseleyi büyük bir alâka ile takip etmekte olduğunu söylemiştir.

Prens, Fransız hükûmetinin Arap memleketlerine karşı olan politikasının ıstikbal için ümit verici mahiyeti olduğunu söylemiş, müteakiben İtalyaya geçerek, İtalya ile olan münasebetlerini çok iyi olduğunu ve samimî bir dostluğa karşılıklı haklara riayet esasına dayandığını bildirmiştir. Prens, Musoliniye ve bütün sahalarda çok büyük terakkiler başarmakta olan İtalyaya karşı hayranlığını kaydetmiştir.

Yahudi muhacirler Macaristana kabul edilmiyecekler

Budapeşte, 7 (A. A.) — Din işleri nazırı Homon Szentes hükûmet partisinin bir toplantısında hükûmet programının, cumartesi günü başvekil Daranyi tarafından izah edilen, Yahudi meselesine dair kısmî hakkında bazı tamamlayıcı izahat vermiştir.

Nazır, Macaristanın, bu meselenin hali için kanunî vasıtalarla malik olduğunu bildirmiştir:

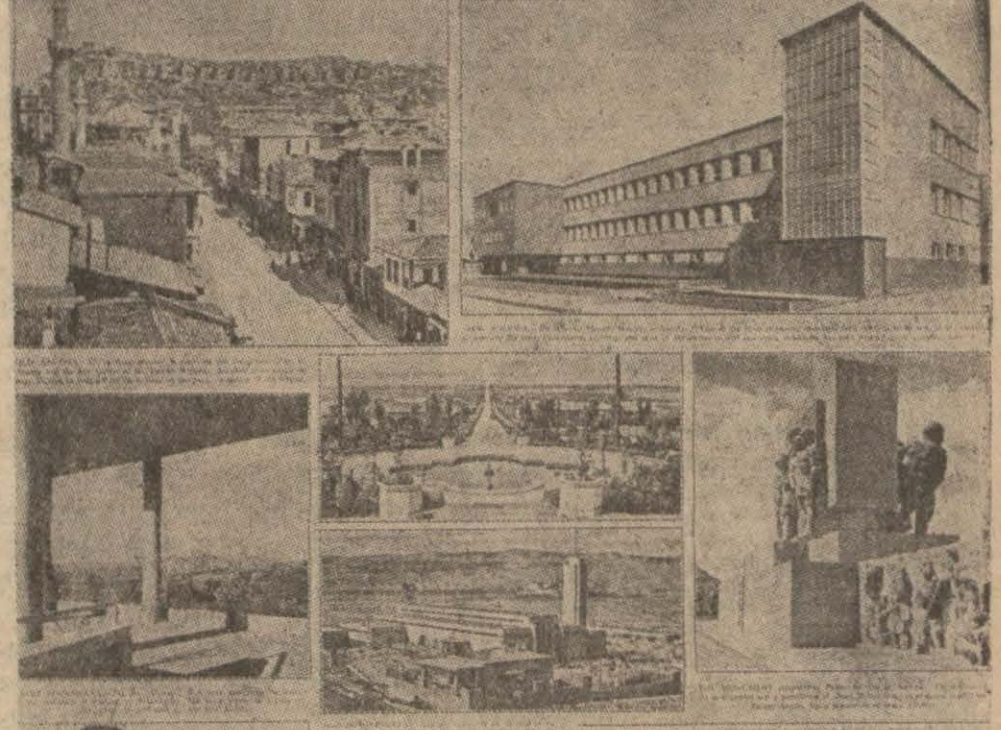
1 — Hristiyan Macar gençliğinin ekonomi hayatına hazırlanacak veçhile talim ve terbiyesi.

2 — Kanunsuz yahudi unsurlarının sürülmesi ve yeni yahudi muhaciri kabul edilmemesi.

Bu maksatla hükûmet yabancıları kontrol için bir hükûmet komiseri tayin edecektir.

Nazır, hükûmet programının millî hristiyan, sosyal milliyetperver ve sağ rasist olduğunu bildirmiştir.

THE GROWTH OF ANGORA: FROM VILLAGE TO CAPITAL

Büyük İngiliz gazetesi Taymis, bu sabahki posta ile gelen nüshasının resim sayfasını Ankaranın fotoğraflarına tahsis etmiştir. İngiliz gazetesi Ankaranın bir kasabayken, nasıl modern bir hükûmet merkezi haline geldiğini takdîrkâr bir ifadeyle anlatmaktadır.

İngilterenin silâhlanması

**1.5 milyar liralık tahsisat kâfi gelmiyor
İtalya ile müzakereler
bu hafta içinde başlayacak**

Londra, 8 (Husul) — Resmi mahafilde, İngiliz - İtalyan müzakerelerinin resmen bu hafta ortasında başlayacağı söylenmektedir. Buna ilâve edildiğine göre

İngilterenin Roma elçisi Lord Peri Roma'ya Ciano ile yapacağı müzakerelerde ta - kip edeceği hattı hareket hakkında Çem - Devamı 8 incide

HOLİVUD sular altında

Klarck Gebel evinin penceresinden sulara atılıp yüzerek kurtuldu; Mirna Loy otomobilinin tepesine çıkarak canını kurtardı, Leo Karillo saatlerce bir ağacın tepesinde bekledi, Şirley Templ stüdyoda mahsur kaldı

Ölenler 150 yi buldu

Yazısı 8 incide

Avusturya kabinesi içtima halinde

**Avusturya istiklâli
ile Çek istiklâli
birbirine bağlıdır**

Yazısı 4 üncüde

HABER
AKSAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Uş
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 216. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " : 24370
İlan " : 20335

ABONE ŞARTLARI		
	Tahvil	Para
Yıllık	1.400 Kr.	2.700 Kr.
6 aylık	750 "	1.450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Dış Siyasa

Atılacak zarlar

Yazan: Nizamettin NAZİF

İNGİLTERENİN, denizde, kara ve havada çok kudretli olmak için verdiği kararları biliyoruz, sarfetmekte olduğu milyarların deheset veren yığını ise hiç meşhulümüz değil. dir.

Bu silâhlıanmanın sebeplerini de şim. diye kadar bin defa tahlil etmiş ve su neticelere ulaşmış bulunuyoruz.

1 — Ya kendini çok zayıf buluyor, icabında bir hücumu karşı müdafaa. da bulunmak için kuvvetlenmek istiyor.

2 — Ya çok kuvvetli bir hale ulaşmak, saldırmak, ve dünyanın her tarafında tam bir egemenlik kurmak istiyor.

3 — Yahut kuvvetsizken dinletemediği sözleri, kuvvetlenince, bu kuvveti harekete geçirmeye lüzum kalmadıkça dinletebileceğini sanıyor ve her kesse gözdâğı olabilecek bir kudrete ulaşmak istiyor.

İngiliz silâhlıanmasının bu üç şekli. ni şöyle tevill etmeye de alıştık:

1 — Sulhü korumak için sulhü koru. yabilececek kudreti elde bulundurmak lâzım.

2 — Cihan sulhünün devamı için muahedelere riayet edilmesi ve muahedelere riayet edilmesi için de muahedeleri tecavüzden masun bulunduracak kudretin temini lâzım.

Ve ilâh.

Bir umumî silâhlıanmanın dünyayı devamlı bir sulhe ulaştıracağını tarihten misaller göstererek ispat etmek mümkün değildir. Bunu da biliyoruz. Umumî harpen evvelki silâhlıanma yarışının umumî harbi doğurduğu, Balkan harbinden evvel Balkan devletleri tarafından muhtelif Avrupa silâh fabrikalarına yapılmış olan kesif siparişlerin Balkanları sulha değil, harbe götürmüş olduğu unutulmamıştır. Nettekim son yıllarda da İtalyan silâhlıanması Habeş hâdisesine münfer ol. muş ve Japon - Alman silâhlıanması da Avrupa'da sulhü adetâ tahrib etmiştir. Belki;

" — Ya Rus silâhlıanmasına ne bu. yurursunuz? İşte bu silâhlıanma Japonyanın Rusyaya saldırmasına mâni olmuştur: ve Rusya bu muazzam kudretini Japonya'ya tahribe sevk etmemiştir. Yahut Fransa kudretli ordusunu asla harpçi emeller peşinde tahrik etmemektedir..

Diyenler bulunabilir.

Bu takdirde şöyle cevap verilebilir: " — Rus silâhlıanması belki Japon ve ya Rus topraklarında bir harbe şimdilik mâni olmuştur. Fakat sulhü koru. yabilmiş midir?

Asla. İşte Çin gözümüzün önünde. Ya Fransız silâhlı? Milletler Cemiyetinin büyük havarisi Fransa, İtalyan - Habeş hâdisesinde şark cenebi hudutlarında Milletler Cemiyeti namına en basit bir tehdide kalkışmış mıdır? Asla. Büyük devletler yalnız kor. kuñ silâhlıanmaları ile değil, aynı zamanda insanlık ve erkeklik telâkkilerini isyana sevkedecek derecede kır. rak tabiiyeleri ile, yani zayıf devletlerin topraklarını harp sahnesi haline sokmayı itiyad etmiş olmaları ile de dünyayı tedhis etmektedirler.

Betbaht İspanyanın insanlığını a. zaba sokan kanlı nüanesi devam edip gidiyor.

Büyük devletler insanlığın iştiaak duyduğu "sulh" u pek hodgâm bir tarzda tefsir ediyorlar. Onlarca kıvılcımı kendilerine ulaşmayan bir harbin adı da sulhtür. Fakat dışardan göze vuran bütün heybetlerine rağmen iç siyasaları bakımından birer eski, ahşap paşa konağını andıran bu büyük levletler, kolayca ateş alan, kolayca parlayan maddeleri idhar ettikçe, baş-

Doğru

Değil mi?

Kırtasiyecilik

Muallimlerin izin alabilmeleri için raporlarının Maarif vekâletince tas. dik edilmesi mecburiyeti yolundaki karar üzerine geçen gün bu sütun. da fikrimizi söylemiştik. Bunu yaz. dıktan sonra Ulus arkadaşımızda gayanı dikkat bir fıkra gördük. Mevzuumuzla doğrudan doğruya a. lâkası olmamakla beraber bu yazı. muallimlere dair bahsettiğimiz ka. rarı tenkid için güzel bir uygunluk gösteriyor. Fıkra'yı aynen aynen yaz. dık:

"Hikâye meşhurdur: Almanlar büyük harpte bir memleketi işgal ederken, ellerindeki haritaya göre var sandıkları bir yolun yerinde yeller estiğini gördüler. Sımsıkı bir ormanlık. Halbuki bu yolun vaktille alelûsul münakasası ilân edilmiş, alelûsul ihalesi yapılmış, hattâ alelûsul teslim alınmıştır. Hartada bul. nuşu da bütün formalitelerin tamam olmasındandı.

André Maurois bir romanında, e. lindeki 100 mitralyözden birinin ek. silildiğini gören bir İngiliz levazım zabitanın, kırtasî usulleri kullana. rak. onu ayrı ayrı getirttiği muhte. lif parçalarla nasıl tekrar kurup de. poya malettiğini. fakat bir gün mit. ralyözlerin adedi 101 olduğunu gö. rünce yeniden nasıl şaşa kaldığını nakleder. Yani kırtasiyeciliğin ten. kidi, ve onun garabetleri ile müca. dele ne yenidir, ne de bizlere mah. sustur.

İnsanlar "mutlak emniyet. e lâ. yık olmayacak kadar zayıftırlar. Fakat faaliyet adamlarını taziyak eden ve bütün şahsî takdirleri kıran "mutlak emniyetsizlik. e müstenit usullerin de yolsuzlukları dırur. muş olduğu görülmüştür. Bu ce. şit usuller karşısında hem iş gör. mek istiven dürüst adamın. hem de yolsuzluk etmek istiven ahlâksız a. damın kacamak araştırdıklarını gö. rürsünüz. Böylesi araştırmalar. y. mevenin işine yarar. kâd üstünde tertemizdir! Hiç mürekkep yüzlü görmemiş bir kâğıd kadar düz ve bevaiz!

İşte. her tarafta. hiç olmazsa yüksek derece memurlar için. şahsî takdirlere kadar. teftişte de şahsî hü. kümler ve kanaatlere yer veren daha makul ve ırsal usuller aranması bundandır.

Kırtasiyecilik dediğimiz şey. ha. kıkatte yolsuzlukların önüne geçil. mek için konuştur: onun lüzümü nasıl inkâr olunabilir? Fakat kırt. asiyecilik "şahsî teşekkül ve faaliyet lerle. kâdî memurluğu. arasındaki farkı tebarüz ettirecek makullük ve ırsallık'dan mahrum olduğu nokta. lar da vazifesini tersine yapmış olu. vor.

kalarına gözdağı verelim derken ken. di kendilerini kundaklar gibi oluyor. lar. Eski mevcutlarına ilâve ettikleri her tayyare, her tank bu paşa konak. larının çatı aralarına veya merdiven altlarına, bir ucu tutuşturularak kon. muş bir yağlı paçavraya benziyor.

Sulha mı gidiyoruz?

İnşallah.

Fakat, yangma körükle gitmeye benzeyen bu gidiş, nasıl bir sulha gi. diş?

Manivelâları Lord Halifaks'ın eline verilen İngiliz hariciyesinin, başvekil Çemberlây'ın yüksek direktiflerle bu işi halledebileceği rivayet ediliyor, İngiliz ve Fransız gazetelerinin neşri. yatıyla vaziyet müteale ediline, İngil. terenin hem kendi namına, hem de son zamanlarda vasilik ettiği Fransa na.

CASUS 3X18

Hatıralarını anlatan
CEYMS NOBODİ
Entellicens Servisin en meşhur casuslarından

TEFRİKA
NO: 51

Bu vaziyette esrar perdesi çözülmüceye kadar Almanlarla benim arama Ho. anda hududunun girmesini muvafık buidum

Zarfı kemali dikkat ve itina ile, hiç bir tarafını bozmaksızın açtım. İçinde fiihakika bir tevkif müzekkeresi vardı ve muhteviyatı şöyle idi:

Tevkif müzekkeresi

Bu tevkif müzekkeresinin hamilini derhal ve vakit geçirmeksizin tevkif e. dip gayet gizli bir şekilde muhafaza et. mesi için Brükselde Sen Jil askerî hapi. sanesi müdürüne emir verilmiştir.

Von Bissing

Hâdisle alelâdeliğini çoktan kır. ybetmişti. Büyük bir tehlike atlattığım. hattâ elân tehlike içinde bulunduğum muhakkaktı. Eğer Karşıyentla Pinko. fun hareket ve sözlerinden şüphelenme. miş olsaydım, şimdi Sen Jil hapisane. sinin bir hücresinde pineliyecektim. Sen Jil direktörü, müzekkerayı alır al. maz beni tevkif ettirecekti. Fakat aca. ba ne isim altında?

Şimdiki halde mesele bunu anlamak. ta idi. Müzekkerede hakikî isimim, ya. ni Ceyms Nobodi yazılmış olsaydı va. ziyetimi tayin etmem kolaylaşacaktı. Fakat iş böyle değildi. müzekkerede hiç bir isim, hattâ muhtemel bir isim dahi yazılmış değildi. Şu halde şöyle bir muhakeme yürütmek kabildi:

Almanlar benim halimden şüphelen. mişlerdi. Fakat kim olduğumu bilmiyor. lardı. Beni şimdilik hapsedecekler, di. ğer taraftan hüviyetimi ve yaptığım iş. leri tahkik etmeğe çalışacaklardı. Her hal ve kârda Sen Jile gitmek intihar etmekten farksızdı.

Acaba nasıl bir ihtiyatsızlık yaparak onları şüphelendirmiştim? Hafızamı zor ladımsa da bu yolda hiç bir şey hatırlayamadım.

Bu vaziyette esrar perdesi çözülmü. ciye kadar Almanlarla benim arama buldum. Karşıyentla mücadelelerden vazgeçmiş değildim. Balâkis mücade. leye devam edebilmem için herşeyden evvel hürriyetime sahip olmam lâzım. di.

Böyle düşünürken bir yandan da mektup zarfını tamir etmiş, ütülemiş, açıldığı belli olmaz bir hale getirmiş. tim. Yolda fena bir tesadüfle Kara. şeytan ve rüfêkasından biriyle karşı.

mma iki zar atmaya hazırlandığı ne. ticesine varılıyor.

Evet; bütün sulh ümitleri bu iki za. rın atılışına bağlı.

Birinci zar, İtalyan - İngiliz pazar. lığı. İkinci zar da İngiliz - Alman pa. zarlığı.

Ya İngiliz oyuncu bu iki zarda da dubara atarsa? Atar a!.. O zaman ne olacak? Cihan yanacak mı?

Yanmasa bile eski hal bir parça da. ha azıtarak, silâhlıanma bir parça da. ha hız alarak devam edip g. decek. Yani bu müzmin felâketten kurtulamiya. cağız.

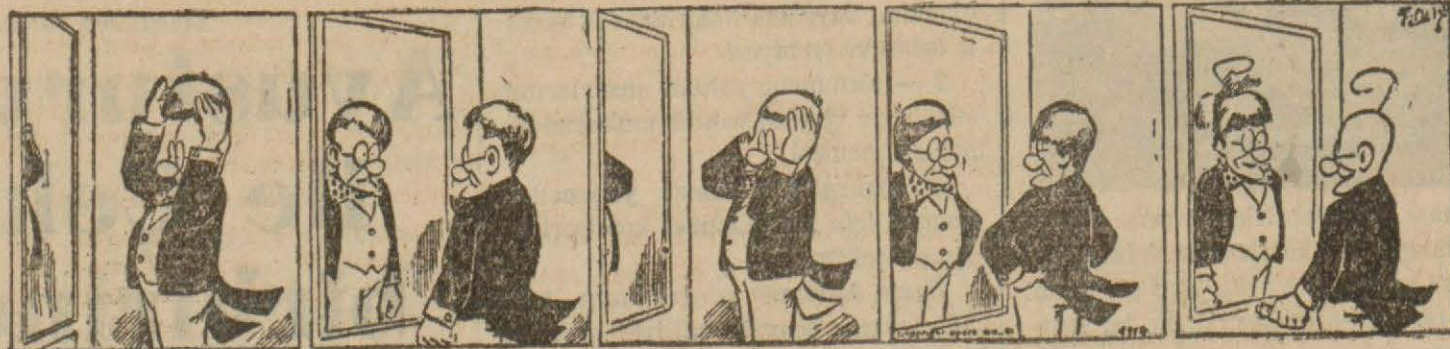
İngiliz oyuncunun atacağı zarlardan birinin düşüş çıkmasına ihtimal var mı?

Belki var. Fakat İngilterenin um. duğu düşüşle diğer milletlerin, bilhas. sa küçük milletlerin teselli bulabile. cekleri düşüş aynı düşüş midir?

Konuşmalara takaddüm eden dedi. kodular bu iki düşüş telâkkisinin biri. birinden çok farklı olduğunu gösteri. yor.

Nizamettin NAZİF

Tonton Amca. nin perukası

laşırsam mektubun ortadan yok olma. sı derhal mahvimi intaç ederdi.

Aksi takdirde kurtuluş ihtimali var. dı. Bir bahane uydurup geç kaldığımı söyleyebilirdim, şüphelendiğimi onlara bel. li etmiyebilirdim. Sözüme inanacakla. rı muhakkak değildi amma inanmaları ihimali yok ta denilemezdi.

Otel sahibesi kadınla vedalaştıktan sonra Sabl sokağına giderek 'Serbest Belçika, mensubu rehberlerinden en emini ile konuştum. Bu zat beni tanı. rdığı ve yaptığım hizmetleri gayet iyi bildiği cihetle Holanda hududunu geç. mem için bana yardım ve refakat et. meği memnuniyetle kabul etti. O gece yarısı buluşmak üzere sözleşti. Lua ve Spa sokaklarının birleştiği noktada bu. luşacaktık.

Bu sırada ortalık kararmış, gece ol. muştı. Rehberin evinden çıktığım za. man devriye tarafından çevrildim. Dev. riye çavuşu sordu:

— Evrakınızı gösterin..

İtiraf edeyim ki bu sefer hıptı yuttu. ğumu zannettim ve sırtımdan soğuk bir şey boşandı. İsmim şüpheliler listesin. de yazılmış ise hüviyetimi bildirdiğim anda beni tevkif edeceklerdi. Fakat ya. pacak başka bir şey de yoktu. Bu se. beple Alman zabıtasına mensup oldu. ğumu isbat eden hüviyet varakamı u. zatarak âmirane bir tavırla sordum:

— Bu kâfi mi?

İlk bakışta resmî mühürleri görünce çavuş derhal vaziyetini değiştirip selâm verdi ve özürlü diledi:

— Affedersiniz. Fakat..

Sözünü kestim:

— Tabii, tabii.. Vazifenizi yapıyor. sunuz..

İsmim kâğıda yazılmış. e. l. şamki çilem daha dolmuş. olacaktı ki aradan iki dakika geçmeden Mayer, Duyzberg ve Plank ile karşılaştım. Be. ni görünce üçü de hayret etti. Çünkü Brükselde avdetimden haberdar edilmiş. di.

Plank teklif etti:

— Biz bir kaç kadeh atmağa gidiyor. duk. Beraber gelerseniz...

Bir şeyden haberleri olmadı. ğı anla. şılıyordu. Rahat bir nefes aldım ve o anda aklıma müthiş bir şeytanlık gel. di..

Üzülmüş gibi davranarak Planka ce. vap verdim:

— Beraber gelmeği çok isterim am. ma..

— Amması ne?

— Başında bir angarya var, vazife..

— Allah, Allah!.. Daha şimdiden mi? Brükselde geleli daha kaç saat oldu ki...

— Ne yaparsın? Sen Jil hapisanesine bir zarf götürmeğe memurum.

Mayer sordu:

— Bir zarf mı Kime verilecek?

— Direktöre..

— İş bundan ibaretse sen onu dü. şünme.. Ben dönüştü veririm.. Biliyor sun ki Sen Jil yolunun üstü..

Hararetle teşekkür ettim

— Teşekkür ederim aziz dostum. Bu sayede ben de yirmi dakika kadar sizinle beraber iki kadeh içip biraz lâf atabilirim.. Çünkü Sen Jilden başka bir yere de gitmeğe mecburum.. Yüzbaşı Bergamin başka bir emri...

Meyhaneye gittik ve ben filvaki yir. mi dakika sonra yanlarından ayrıldım.

(Devamı var)

HABER
TAKVİMİ

8 MART — 1938 SALI

Hicri: 1357 — Muharrem: 6

Güneşin doğuşu 6,27 Güneşin batışı 18,09

Fırtına (3 gün)

Vakti Sabah Öğle İkindi Akşam Yatsı İhtimal 5,05 12,25 15,38 18,09 10,37 4,47

Lüzumlu Telefonlar

Yanğı: İstanbul için. 24222. Beyoğlu için. 44644. Kadıköy için. 60020. Çarşılar için. 60525. Vesiköy, Bakırköy, Beşiktaş, Trabza, Beşikdere, Pa. sahahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükdere, Hı. bell, Buzgas, Kınalı için: Telefon muhabere memurla. ne yazgın demek kâfidir. Rami (İtalyesi): 22711

Deniz " " 36 " 20 Beyoğlu yazgın kulesi: 21996. Galata yazgın kulesi: 40660

Şişli İhtidat: 44998 Mâddecumuk: 22290 Emlak. yet müdürlüğü: 24362. Elektrik Şirketi: 24362

Beyoğlu: 44801 - İstanbul: 24378. Sıralı Adresli: Beyoğlu: 44783. Beşiktaş: 40938. Çiğali: 20222. Pa. ruosmanly: 21708 Üsküdar - Kadıköy: 60773. Havağazi: İstanbul: 24378. Kadıköy: 60790. Beyoğlu: 44642.

Taksi otomobili istemek için Beyoğlu ciheti: 49054. Beşik ciheti: 50 - 101. Kad. köy ciheti: 60447

Deniz yolları

Telefon: İstanbul acenteliği: 22740 Karaköy: 42862. Mıdanyaya: Pazar, Salı, Perşembe. Cuma günü. saat 8.30 da Topkane çıkartmadan kalkar. Karaköy: Salı ve Cuma günleri saat 19 da Top. kane çıkartmadan kalkar ve Tekirdağ, Mürette, Erdek. Şarköy iskelelerine uğrayarak Karaköy'e varır.

Akdeniz postası: Yarın sefer yapılmıy. caktır.

Karadeniz postası: Yarın saat 18 de ha. reket edecek olan vapur; Akçakapı, Ere. li Zonguldak, Filyos, Bartın ve Amasraya uğradıktan sonra Cideye gidecektir.

Müzeler

Ayasofya, Roma - Bizansa, Yunan eserleri ve Çiğli. Köş, Askerî Müze ve sarıncılar, Ticaret ve Sanayi Mü. nesi, Şişli Müzesi. (Bu müzeler her gün saat 10 dan 16 ya kadar açı. lır.) Türk ve İslâm eserleri müzesi Pazartesten başla. ner gün saat 10 dan 16 ya kadar ve Cuma günleri 12 den 17 ye kadar açıktır.

Topkapı Müzesi her gün saat 13 den 16 ya kadar açıktır.

Memleket dışından seferleri Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Keşan. ceyaz, Salı günleri 18 de Pire. Berut İskenderiyeye İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire. Brendisi, Venedik, Triyeste'ye.

Avrupa hattı:

Şirket İstasyon: Nâdirî: 23079. Telefon 23079. Şemlon ekspresi her gün Sirkeci'den saat 22 de ka. lar ve Avrupa'dan geleni saat 7.25 te Sirkeci'ye ma. vasalal eder. Konvansiyonel 20.30 da Kalkır, 10.22 de Pa. r. Edirne postası her gün saat 8.00 de Pa. r. 19.33 de gelir.

ANADOLU HATTI: Her gün hareket eden şimendri: Pa. r. Saat 8.00 Konya, 9 da Ankara, 15.15 de Diyarba. kr, 15.30 da Samsat, 19.10 da Ankara. Pa. r. 20 de Adapazarı.

Bu trenlerden saat 8 da hareket eden Ankara ma. r. 19.10 da Adapazarı.

10 oltu ilâve işci: Türkçe ve Fransızca bilen bir daktilora ihtiyacı vardır. Ücreti elli liradır. Talep. rin Hukuk fakültesi dekan kâtipliğine mu. racaatları lazımdır.

Geçen sene bugün ne oldu? İşçilerin grevi yüzünden İngilterede silâhlıanma faaliyetleri ilerliyeniyor.

Viyanada krallık lehinde nümayişler yapıldı. Hilerler fena kokulu fişek. ler atışıldılar.

Sinemalar

Türk: Macera adamı ve Paris eğleniyor. İpek. Saray: Napolyonun çığnıllıkları. Samsat: Kara alin. Melek: Tali güneşi. boncuğu Müskül itiraf. Sakarya: Nazar Trokko ve Alkazar: Bay Tekin aveli, Tan: Trokko ve 20 milyon ona aşık Yıldız: Namuslu kadın ve hayat ve hakikat. Şık: Bildirmemiştir. Şark: Programını bildirmemiştir. Asri. Beyaz kadın ticareti, Zafer: Programını bildirmemiştir. Sancak: Programını bildirmemiştir.

İSTANBUL Ferah: Üç film birden. Milli Beyaz ka. r. din ticareti. Azak: Bekâret ve Cennet pa. r. risi. Hildt: Programını bildirmemiştir. Alemkar: Programını bildirmemiştir. Halk: Programını bildirmemiştir.

KADIKÖY: Hale: Çiçin. Süreyya: Programını bil. dirmemiştir.

BAKIRKÖY: Milliyyat: Programını bildirmemiştir.

Tiyatrolar

TEFEBAŞI DRAM KISMI FIDANAKI Dram 3 perde

Yazan: Pandeli Horn Fabrîn Kolia

OPERA KISMI Bugün tatildir

TURAN TİYATROSU

Sanatkar Nasid ve arkadaşları Halka. Rusen birlikte 8 kişilik matmazel Mice. Pencel ve Macer. SEYTA KULAHİ komedi 3 perde

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU

Bu akşam (Bakırköy) Çarşamba: (Üsküdar) sin. malarında: (Bu Masal böy. le bitli) vodvil 3 perde

HALK OPERETİ

8 mart Salı akşamı Pangaltı tiyatrosunda ENALIER

9 mart çarşamba akşamı 9 da Bakırköy Çankaya sinemasında ENALIER

Büyük orkestra - Bale

İÇ HABERLERİ

Mısır ile ticaretimizin inkişafı tedbirleri

Kaybettiğimiz bu zengin pazarı tekrar elde etmek için teşebbüsler yapıyor

Hükümet, Mısır ile ticaretimizin inkişafı için çalışmaktadır. Vaktile Türk mallarının en zengin pazarı olan Mısır'ı umumî harp esnasında kaybettik. Harpten sonra da bu piyasada eski mevkimizi bir türlü bulamadık. Bunun sebebi üzerinde telkikler yapılmıştır. Alınan neticeye göre, halkın ekseriyeti mallarımızı istihlâke esasen alışkın olan Mısır'da ticaretimizin muvaffak olamaması bu memlekette rakiplerimiz gibi teşkilât yapamamış ve Mısır'a olan ihracatımızın maliyetini düşürememiş olmamızdan ileri gelmiştir.

Eskiden üzüm, incir, kavun karpuz gi-

bi taze yemişlerimizle, tütünlerimizin, kuyemi gibi bazı hububatın külliyyetli miktarda ihraç edildiği Mısır'da son senelerde bu mahsulâtımız için bir çok rakipler türemiştir.

Yunanistan ve İtalya çok ucuza mal ettiği yemişlerle bu piyasada hakimdir. Tütün cihetinden de Japonya Mısır piyasasını ele almıştır. Japonlar, sigaret randımanı fazla olan tütünlerini çok ucuza mal ederek bütün Mısır fabrikalarının ihtiyacını kendi mallarıyla karşılamaktadırlar. Japon tütünlerinin bu rekabetinden Mısır'a satılan Yunan ve Bulgar tütünleri de müteessir olmaktadır.

Japon tütünlerinin Mısır'a ithalatı her sene artmaktadır. 934 senesinde 1041185 935 senesinde 1299769, 936 senesinde ise 1476264 milyon kilo Japon tütün ithal edilmiştir. Buna mukabil tütünlerimizin ihracatında tedricî bir azalma vardır. Bu memlekete 934 senesinde 900.686, 935 senesinde 648.345, 936 senesinde de 532.539 kilo tütün satılmıştır.

Tütün ve taze yemiştir olduğu gibi zeytinyağlarımız da bu piyasayı kaybetmişlerdir. Bugün Mısır piyasasında en fazla sarfedilen yağlar, İtalyan yağlarıdır. İtalya, her sene memleketimizden külliyyetli miktarda zeytinyağı almakta bunları memleketinde standardize ettikten sonra hususî tenekeler ambalajlarla Mısır piyasasına sevk etmekte ve İtalyan yağı diye satmaktadır.

Mısır ile siyasi münasebetlerimizin çok inkişaf ettiği ve arada iki taraf tebeasına ait ihtilâflı meselelerin halledildiği bu devirde iki memleket ticarî münasebetlerinin takviyesi de düşünülmüştür. Türk - Mısır muhadenet cemiyetinin teşebbüsle yakında iki memlekette birer sergi açılacağı gibi, iki memleket ticaret erbabının tanışmaları için ayrıca tedbirler alınacaktır.

Ayrıca, hariciye vekilimizin Mısır ziyareti sırasında bir ticaret heyetimizin de Mısır'a giderek Mısır hükümeti ile müzakerelerde bulunması mevzu bahisdir. Bu suretle, dost Mısır ile iktisadî münasebetlerimizin inkişafı için her imkândan istifade edilecektir.

Yerli plânörler Türk kuşu yeni siparişler verdi

Türkkuşu Ankara merkezi tarafından yeni plânörler yaptırılacaktır. Bu plânörlerin plânları Türk mühendisleri tarafından hazırlanmıştır. Yeni ve en makbul bir tip üzerine kendi tayyare fabrikamızda yapılacak olan bu plânörlerin inşaat malzemeleri hariceten getirilecektir.

Bu plânörlerden bir kısmı İstanbul, Bursa ve İzmir Türkkuşuna gönderilecektir.

Küçük Haberler

• EYÜP kazasında belediye teşkilâtı hazırlanarak kurulmağa başlanacaktır. Bu iş için icap eden tahsisat bütçeden ayrılmıştır.

• GİRESONDA yaptırılacak olan yüz yataklı hastanenin inşaatı müteahhide ihale edilmiştir. Bina 100 bin liraya çıkacaktır.

• EMNİYET TEŞKİLATI memur ve müstahdemlerinin kıyafetleri yeni bir nizamname ile tesbit edilmiştir. Lisan bilen resmî polislerin kollarında, sivillerin de ceplerinde hususî işaretler olacaktır.

• TÜRKKUŞU'nun motörlü tayyare mektebinden yetişen talebeler buraya getirilen çift motörlü tayyare ile staj yapacaklardır.

• ESNAF CEMİYETLERİ heyeti umumî toplantıları dün yapılan madenî eşya sanatkarlarının toplantısı ile sona ermiştir.

• BÜKREŞ ve ATINA sefirlerimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver ile Ruşen Eşref Ankara'ya gitmişlerdir.

EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ'nde seyrisefer nizamnamelerinde aykırı hareket edenleri takip için bir büro kurulmuştur. Büro memurları nizamnameye aykırı hareket edenlerden derhal para cezası alacaklardır.

• ZEHİRLİGAZ'lardan kaçınılması şehri

Yumurta ihracatımız neden azaldı? İhracat değeri 10,5 milyon liradan 695 bin liraya düştü

Ankarada toplanacak büyük ziraat kongresinde yumurta istihsalâtımız da iki bakımdan tetkik ve müzakere mevzuu olacaktır:

1 — Sanayide kullanılacak yumurta.

2 — Bir kısım Türk köylüsünün başlıca maîyet vasıtası ve ticaret me-tarı olan yumurta.

Yumurta bugün için memleketimizde sanayide müstamel değilse de, ikinci beş yıllık sanayi programı yumurtaya da yerli sanayide mühim bir yer vermektedir.

Umumiyyetle yumurtacılığımıza gelince, maalesef bugün gerek istihsal, gerekse ihraç bakımından çok tedenni etmiştir.

Yumurta, memleketimizin dış ticaretinde ötedenberi hususî bir ehemmiyeti olan bir ihraç maddesi olarak bulunmuştur. 1931 senesinde yumurta ihracatımız o zamanki umumî ihracatımızın yüzde 8,12 sini teşkil ediyordu. Bu ihracat memleketimize 10,5 milyon Türk lirası getirmişti.

Geçen sene ise memleketimizin bütün yumurta ihracatı ancak 695.000 liradır. Yani yumurta ihracatımız a-radan geçen altı sene içinde yirmide birine düşmüştür.

Yumurtacılar, Ankarada toplanacak kongreden mühim kararlar beklemektedirler.

İlk tahsil çağında 15 bin dilsiz var

Yapılan tetkiklere göre memlekette ilk tahsil çağına gelmiş, fakat dilsiz oldukları için mekteplere alınmayan çocukların miktarı 15 bini bulmaktadır.

Maarif vekâleti bu vatandaşların hiç olmazsa ilk tahsil derecesinde malûmat sahibi olmalarını temin maksadıyla yurdun muhtelif yerlerinde dilsizlere mahsus mektepler açmayı kararlaştırmıştır.

Şimdiye kadar vekâlet tarafından İzmirde bir mektep açılmış bulunmaktadı. Buradaki dilsiz talebe sayısı da 25 kadardır.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN'da

Yıldırım harp i

1 SPANYA dahil harbi Avrupa devletlerinden bazılarının müstakbel harp için hazırladıkları silâhların bir nevi tecrübe sahası olmuştur. Ve gene burada anlaşılmıştır ki şimdiye kadar Almanların ehemmiyet verdikleri zırhlı otomobiller, kendilerinden umulan neticeleri veremeyen çok uzaktır.

Asım Us, diyor ki:

"935 senesinde Almanya Versay muahedesinin askeri hükümlerini bozarak yeniden silâhlanmağa başladığı vakit büyük bir sürat ile hareket edecek zırhlı otomobillerden mürekkep askeri kıtalar teşkil etmişlerdir. Bu tarzda makineleşmiş kuvvetlerin teşkilinden maksatları - Fransızların iddiasına göre - Fransa hududundaki iki majno hattı arasındaki boşluktan bir gece baskın halinde geçerek büyük bir sürat ile Paris kapılarını tutmaktır. Bu tarzda hazırlanan makineleşmiş askeri kıtalar ile bilhassa harbin ilk günlerinde düşmana yıldırım darbesi vurulabileceğini hesap ediyorlardı ve hava kuvvetleri ile birlikte bu şekilde yapılacak bir harbe yıldırım harbi (Blitzkrieg) diyorlardı.

İşte İspanya dahilinde harbinde Franko cephesine gönderilen bu sistem harp vasıtalarının bir fiili tecrübe ve tatbik sahasında aranan maksadı tahakkuk ettirmeyeceği anlaşılmıştır. Bunun başlıca sebebi ise zırhlı otomobillerdeki süratin harpte işe yaramıyacak derecede fazla olması ve bu sürati verebilmek için zırhlı kısımlarının hafif tutulmuş olmasıdır."

Binaenaleyh, Almanya şimdiye kadar yapılmış olan bütün zırhlı otomobilleri bir tarafa bırakacak ve yeni evsafta yeni otomobiller yapmak için milyonlar sarfedecektir. Tabii olarak, ordularını makineleştirmek için ecnebi fabrikalardan silâh alan memlekeller kendilerini bu vaziyete aydınlatmağa mecbur kalacaklardır.

Kurun başmuharriri, bu noktaları kaydedtikten sonra, yazısını şöyle bağlıyor:

"Milletlerarası silâhlanma yarışı bu şekilde devam ettikçe neticesi büyük bir dünya harbi olmasa bile birçok milletlerin iktisadî intiharından başka bir şey olabilir mi?"

AKŞAM'da

Musikimizde bir canlanma manzarası

V ALA NUREDDİN, Mesut Cemil'in, "Türk musikisi nedir?", isimli bir kitap hazırladığını haber veriyor. Bu kitapta dedelerimizin ses sanatları hakkında mevcut eserleri esas tutarak musikimizin teknikini izah ediyor. Diğer taraftan, öğreniyoruz ki, aynı sanatkarın teşebbüsle martın 16 sında bir konser verecektir. Bu konserde, yalnız 17 inci ve 18 inci asır Türk bestekârlarının eserlerinden mürekkep bir program dinletilecektir. Koro heyeti, kültür sahibi 20 gençten müteşekkildir. Korunun sadece ses iritfainna yardımcı rolünde bir tanbur ile bir kemençe bulunacaktır. Valâ Nureddin bu münasebetle şöyle yazıyor:

"Maksat, sırf bir sanat hamlesi: Eski Türk musikisinin hakikî üslûb ve çeşnisini bulmak ve bir konser programını tamamında bu ciddi eserlere yer vermek. Bestekârlar: İtî İbrahim ağa, Mustafa Çavuş ve mümasilleri.

Bahsettiğimiz yirmi genç iki aydanberi bu gayeyle çalışmaktadırlar.

Bir yazımda demiştim ki:

— Mevcut musiki ilmi şayet kendi ölçülerle bizim sanatımızı ölçmüyorsa, kaba-hatî kendi mikyaslarının noksanında aramalıdır.

Şimdi münevver gençlerimiz, hakikî ve en üstadane Türk musikisini, - ses sanatımızın Süleymaniye camii-ne tekabül eden şaheserlerini - bulup çıkarmak, nazariye ve tatbikatle kendileri öğrenmek, bize de öğretmek yoluna girmişlerdir.

Esasen şimdiki devirde, her şubemizde olduğu gibi, musikimizde de bir dirilme doğrulma, yükselme var. bunu - bazıları piyasanın müzayakası içinde kalan - münferit profesyonel sanatkarlarımızdan başlayarak, radyoda yavaş yavaş islah edilen ses akislerine, musikiyi oburluktan ayıran Münir Nureddin konserlerine ve nihayet işte bu bahsettiğimiz şekilde Mesut Cemil ve amatörlerin hamlelerine kadar muhtelif tezahürlerle hissediyoruz."

Naşit Jübilesi Ayın 22 sinde yapılıyor

22 Mart salı günü saat 16 da Eminönü halkevi merkez salonunda sanatkar Naşit için bir jübile yapılacaktır. Jübile için zengin bir program hazırlanmıştır. O gün davetlilere bir çay ve bu münasebetle sanatkara bir "Ar Kuronu," verilecektir. Törene Ağâh Sırrı Levendin, sanatkarın hayatına ait bir konferansla başlanacaktır.

Tütün Satışları

sene iyi vaziyette devam ediyor

piyasalarda tütün satışları iyi bir vaziyette devam etmektedir.

piyasasındaki tütünler tamamen satılmıştır. Köylü elinde adı neviden kalmış ufak bir miktar da küçük alıcılar tarafından satın alınmaktadır. Bu sene, 38 milyon kilo gibi şimdiye kadar yetiştirilmiş büyük bir rekolte hazırlayan Ege tütünleri bu neticeden memnundurlar.

Maradeniz mıntakasında, Samsun, Bafra, Alaçam, Sinop, Tokat ve Trabzonda da tütün müsait fiyatlarla devam etmektedir.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Bursa ve Kocaeli mıntakasının Bursa ve Kocaeli taraflarında da tütün piyasası açılmıştır. Burada on beşten fazla firma tütün satmaktadır. Şimdiki halde fiyatlar 65-70 arasında değişmektedir. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi. Geçen sene Bursa mıntakasından satılan tütünlerin vasatî fiyatı 50-55 arasında idi.

geçen seneye kadar müşterisi az olan Samsun tütünleri bu sene iyi fiyat bulmaktadır. Bu tütünler, Mısır piyasasına satılmaktadır.

Hatayda seçim ihtilâfı

Cenevre komitesi dün toplandı

Cenevre, 7 (A. A.) — Hatayda yapılacak ilk intihabat nizamnamesini tetkik etmeye memur milletler cemiyeti komitesi bugün toplanmıştır.

Türkiye mümessilleri, intihap komisyonu tarafından hazırlanan nizamname hakkındaki mülâhazalarını bir mukabil proje şeklinde komiteye tevdi etmiştir.

Komite, evvelâ intihab nizamnamesinin cezaî ahkâmı meselelerini tetkik etmek üzere bir tali komite teşkilini kararlaştırmıştır.

Bunu müteakip komite derhal esas meselenin tetkikine geçmiştir ki, o da Hatay anayasasındaki "komünote" kelimesinin tefsiridir. Hataydaki intihab tarzı bu tefsire bağlıdır.

Adam döven Kunduracı Yahudi ağırcezada

Topkapıda Hamamodaları sokagında 26 numarada sakin kunduracı Hüseyinin ihbarı üzerine kunduracı yahudi Marko aleyhine açılan Türklüğü tahkir davasına dün ağır cezada başlanmıştır. İstanbul Çiçekpazarında Hüseyini dövmek, sövmek ve Türklüğü tahkir etmekle suçlu Marko, suçunu evvelâ tamamen inkâr etmiştir. Fakat dört şahidin kendisinin Hüseyini sandalye ile döverek sövdüğünü ve sonra da şahsa hakaret ettiğini söylemeleri üzerine Marko suçunu itiraf etmiş, fakat Türklüğe değil, Hüseyinin şahsına hakaret ettiğini söylemiştir.

Bunun üzerine müddeiumumî ortada Türklüğü tahkir bulunmayıp, doğrudan doğruya şahsa hakaret mevzuu bahaolduğunu, binaenaleyh usulî muhakemat kanununun 353 üncü maddesinin son fıkrası muhâbince evrakın sulh mahkemesine gönderilmesini talep etmiştir. Mahkeme bu hususta düşünülüp karar verilmesi için muhakemeyi ayn on altısına bırakmıştır.

Gümrüksüz ham maddeler

Tesviki sanayiden istifade eden müesseseler vekâlete müracaat edecekler

İktisat vekâleti tesviki sanayi ruhsatnamelerinden istifade ederek çalışan smai müesseselerin içinde bulunduğu mal senenin ham madde gümrük muafiyetinden istifade edebilecekleri için bu ayın nihayetine kadar vilâyete müracaat ederek mal senenin ilk dokuz ayma ait mevaddı iptidaiye sarfiyatlarını alâkadar memurlar vasıtasıyla tetkik ve tesbit ettirmelerini esas olarak koymuş ve bütün smai müesseselere tebligatta bulunmuştur. Bu tetkik talebi yapıldıktan sonra diğer taraftan da smai müesseselerin yeni muafiyet için nisanın on beşine kadar iktisat vekâletine müracaatları icap etmektedir. Vekâlet muafiyet ruhsatnamelerine esas tutulacak sarfiyat için geçen sene haziranından bu senenin şubatı nihayetine kadar geçen zaman zarfında her smai müessesenin gümrükten çektiği realsimsiz ham maddenin miktarını gümrük kayıtlarından istemiştir.

Nisanın on beşinden sonra müracaatta bulunacak olan fabrikaların bu müracaatı nazarı itibara alınmayacak ve kendilerine muafiyet verilmeyecektir.

Öğrendiğimize göre, iktisat vekâleti yeni mali sene başında mevaddı iptidaiye cetvellerinde mühim değişiklikler yapacak ve verilecek muaf ham maddeleri memleketin smai yürüyüşüne uygun bir şekilde tevzi edecektir.

Moskovadaki muhakeme

Baştarafı 1 içinde müzakerelerden haberdar olduğumu inkârı teşebbüs etmiştir. Bu müzakereler Beyaz Rusyanın, Ukraynanın ve diğer yerlerin Rusyadan ayrılmasını istihdaf ediyordu. Bununla beraber, Buharin sağcılarının konuşmalarını Karahana bildirmiş ve onun da bunları tasvib etmiş olduğunu itiraf etmiştir.

Müteakiben mahkeme Buharin, Rikof ve Şarangoviçin ifadeleriyle sunu tesbit etmiştir ki, sağcılar grubu Goboded, Çerviakof ve Şarangoviçin faaliyetleri ile Polonya casus teşkilatlarının direktörleri casusluk işleriyle uğraşmışlar ve memleketin müdafaa kabiliyetini baltalamışlardır. Bu hususta iş başına kendi adamlarını geçirmişlerdir. Maznun Rikof, sağcıların beyaz Rusyayı Polonyaya vaatmiş olduklarını itiraf etmiştir.

Buharin ve Hocaef karşılaştırılmışlar ve Buharinin Hocaefe sağcılar bloku ile Alman faşistleri arasında bir anlaşma mevcut olduğunu bildirdiği ve Hocaefi de İngilizlerle mümasil bir anlaşma yapmaya memur eylediği anlaşılmıştır.

Yine Buharinin isticvabından anlaşılmıştır ki, Karahan sağcılarının talimatı dahilinde Alman faşist mahafilili ile müzakerelerde bulunmuş ve mezkûr Alman mahafilinin şartlarını sağcılara bildirmiştir.

1 — Almanlara, Rusyadan bazı parçaların verilmesi, Fransa ve Çekoslovakya ile olan karşılıklı yardım paktlarının feshi ve Almanya ile askerî bir ittifak akdi.

Sağcılar bu şartları kabul etmişlerdir.

Buharin ve Rikof yine ifadelerinde itiraf etmişlerdir ki, Sovyet rejimini devirmek için memleketin hudutlarını Alman ordularına açık bırakılacaktır.

Buharin müddeiumumînin sualine, cevaben, casusluk etmediğini söylemiştir. Bunun üzerine müddeiumumî Rikofu isticvab etmiştir. Rikof, bilvolsusya grubunun başında Çerviakof olduğu halde ve bizzat kendisiyle ve Buharinle irtibat halinde Polonyalılarla casusluk yaptıklarını itiraf etmiştir. Buharin bunu inkâr etmek istemiştir. Fakat Rikof ısrar etmiş ve demiştir ki:

— Buharinin casusluklarından haberi vardı. Bunu biliyordum...

Bunun üzerine müddeiumumî şöyle demiştir:

— Bütün bu ifadelerden şu netice çıkarılabilir ki, gerek Rikofun, gerek Buharinin mensub oldukları grubun casusluk işleriyle de meşgul olduğu aşikârdır.

Her iki maznun bunu kabul etmişlerdir.

Şahitlerin ifadeleri

Celsede şahid bayan Yakovleva dinlenmiştir: 1918 denberi solcu komünistlerin arasında bulunmuş olan bayan Yakovlevanın ifadesine göre, grubun gefti olan Buharinin muayyen bir plânı vardı: Sovyet idaresini başta Lenin olmak üzere devirmek, Lenini, Stalini ve Sverdlofu tevkif edip öldürmek ve solcu komünistlerle ihtilâlcı sosyalistlerden mürekkep bir hükümet kurmak.

Bu program Buharin tarafından Moskova mintakası parti bürosunun bir toplantısında izah olunmuştur. Fakat solcular mağlûb olup da Lenin taraftarları muzafer çıkınca Buharin, bu baddaki hattın ilersiyi için fena olabileceğini söyleyerek bayan Yakovlevadan zabtın dosyadan çıkarılarak yakılmasını istemiş ve bu zabıt da o zaman dosyadan kaldırılmıştır.

Buharin, 1918 de Lenin hükümetini devirmek ve Lenin, Stalin ve Sverdlofun tevkifi mevzu bahis olduğunu itiraf etmiştir.

İki senede idam edilenler

Fransızca Paris — Soir gazetesi 1936 danberi Sovyet Rusyada yapılan büyük siyasî muhakemelerin bir bilângosunu çıkartmıştır. İktibas ediyoruz:

Birinci muhakeme: 936 senesi 19 ağustosundan 24 ağustosuna kadar:

Suç Troçki ile beraber Sovyet Rusyayı parçalamak gayesiyle komplo kur-

mak, Stalini ve memleketin diğer siyasî ricalini öldürmek.

Bu suçtan yakalanıp ölüm cezasına çarptırılan 16 kişi:

Smirnof, Olberg, Zinoviev, Kamenef, Guzman, Bernan, Yaurme, Netan Luri, Moiz Luri, Tervagianian, Frig David, Remgold, Dreyser, Eydekmov, Bakalev, Mrackovski. (15 Ağustos 936 da idam edilmişlerdir.)

İkinci muhakeme: 23 ikincikânun 937 den 29 ikincikânuna kadar:

Suç: Vatana ihanet, casusluk, memlekette tedhiş hazırlamak.

Bu suçtan yakalanıp idam edilen 13 kişi:

Piatakov, Boguslavki, Dronis, Lifçis, Seçtov, Muralov, Arnold Giras, Kmazev, Serebrikov, Puşin, Turok, Rataysak. (30 ikincikânun 937 de idam edilmişlerdir.)

Onar sene hapse mahkûm olan üç kişi: Radet, Arnold, Sokolnikov aynı suçla yakalanmış olan Shoiof da 7 sene hapse mahkûm olmuştur.

Üçüncü muhakeme: 12 Haziran 937.

Suç: Memlekete ve askerî surlara ihanet. Yedi ölüm cezası: Moresal Tu-hagevski, general Yakir, Uboreviç, Kork, Aydeaman, Feldman, Primokov ve Putna. (Aynı günde idam edilmişlerdir.)

Dördüncü muhakeme: 2 Mart 938 de başladı.

Suç: Casusluk, tedhiş, Maksim Gorkiyi zehirlemek, Kirovun katline istiharak.

21 Suçlu: (Başlıcaları) Rikof, Buharin, Çerkof, Grinko, Rakovski, Krestinski, Besonof, Rozenholtz, Yagoda, Bukamov, Şrangoviç, Kriukof, Pletnev, Maksimof, Karakof, Levin.

1918 İHTİLALINI YAPAN KOMÜNİST PARTİSİ SİYASİ BÜRO AZALARI NE OLDULAR?

Lenin: 1924 te ölmüştür.

Zinoviev: 25 Ağustos 936 da idam edilmiştir.

Kamenef: 25 Ağustos 936 da idam edilmiştir.

Troçki: 1929 danberi memleket haricine çıkarılmıştır.

Kirof: 1 Birincikânun 934 te katledilmiştir.

Tomski: 23 Ağustos 936 da intihar etmiştir.

Rikof: Hâlen Moskovada muhakeme olunmaktadır.

Buharin: Hâlen Moskovada muhakeme olunmaktadır.

Stalin: Elyevm komünist partisi umumî kâtibidir.

Inhisarlar idaresi bira imal edecek Bomonti bira yapmadığı için mevcut stok bitti

Bomonti şirketinin imtiyaz mukavelesi bitiği ve yeni bir mukavele yapılmadığı için şirket yulbaşından beri imalat yapmamaktadır. Inhisarlar idaresiyle şirket arasında takarrür eden esaslara göre, şirket, bira stokunu eskiden olduğu şekilde inhisar resminin vermek suretiyle satacak, rakı, şarap, gazoz gibi mamulâtını, hususî âmililer gibi yapmakta serbest olacaktır.

Bomonti şirketinin bira stokundan fiçiler içinde bulunan beyaz bira bitmiştir. Bu itibarla, fazla mal almamış olan birçok lokanta ve meyhaneler de duble ile beyaz bira satışı durmuştur. Bunun yerine siyah bira satılmaktadır. Şirket elinde bulunan fiçi haliindeki siyah biraların da üç dört ay içinde tükeneceği anlaşılmıştır. O zaman İstanbulda, mevsimin en çok bira ihtilâk edilen günlerinde bir bira buhranı hasıl olacaktır.

Şirketin elinde ve satıcılar nezdinde bir hayli müddet kıfayet edecek şişe bira vardır. Fakat şişe birası pahalı olduğu için fazla sarfedilmemektedir. Bu itibarla, önümüzdeki aylar içinde zuhuru muhtemel olan bira buhranına karşı şimdiden tedbirler alınmak üzeredir.

İşittiğimize göre, Inhisarlar idaresi yakın bir âtide bira imalatına başlayacaktır. İdare, bu maksatla müskirat fabrikala-

rında yetişen bazı gençleri biracılıkta ileri götürmek için emekli memlekete göndererek bira imalatı üzerinde staj yaptırmıştır. Inhisarlar idaresi bira imalatını ya Bomonti fabrikasında yapacak, yahut Meclisat vücade getirecektir. Inhisarlar idaresinin bu tesisat için de Bomonti şirketinin bira makine ve kavlardan istifade etmesi muhtemeldir.

Inhisarlar umumî müdürü, Avrupadan döndükten sonra Bomonti tesisatının satın alınması müzakereleri başlayacaktır.

Fakat, inhisarlar idaresinin bira imalatına başlaması bir zaman meselesidir. İstanbul ve memleketin diğer yerlerinin birasız kalmaması için o azmana kadar Ankara'daki bira fabrikasının tam randımanla ve geceli gündüzlü çalıştırılarak fazla bira istihsal etmesi icap etmektedir. Ankara bira fabrikası bu mamulâtını fiçilerle muayyen merkezlere sevkedecektir. Buralarda büyük miktarlarda bira stoku Haydarpaşada yapılan büyük depoda bulunacak ve buradan icap eden yerlere sevkedecektir.

Bu suretle bira buhranının önüne geçileceği anlaşılmaktadır. Inhisarlar idaresi bira yapmağa başladıktan sonra da bira fiyatını indirilecektir.

Avusturyanın istiklâli

Viyana, 7 (A. A.) — Vatanperver cephe genel sekreteri dün akşam radyoda söylediği bir nutukta ezclimle demıştır ki:

— Berhtesgaden anlaşması iki Alman milletini ebedî bir surette uzlaştırmış ve Avusturya içinde barışı temine matuftur. Tabik ettiğimiz yeni yol ve Alman barışı, devletimizin istiklâline dayanmaktadır. Politikada, yalnız vatanperver cephe vardır. Cephe ne gube, ne parti, ne de yarı politik cemiyetler bulunmayacaktır. Kimse devletin aleyhinde mücadele hakkı olmayacaktır.

Çekoslovakya ve Avusturya

Paris, 7 (A. A.) — Vladimir Dor-meson, Avusturya meselesi hakkında Figaro gazetesinde şu satırları yazıyor: "Avusturya hürriyetile Çekoslovakya hürriyetinin birbirine bağlı olduğu tesbit edilebilir. Prag'ın mukadderatı Viyanada oynanmaktadır. Buna binaen, Çek başvekilî Hodzannın da söylediği gibi, Çekoslovak istiklâlinin bir harp veya barış meselesi olduğunu söylerken, bu Çek istiklâlini ve hattâ bütün Tuna devletlerinin istiklâlini Avusturya istiklâlinin temin ettiğini görmemek manasız olur."

Küçük Haberler

DIŞARDA:

* Irak parlamentosu temmuzda İranla imzalanan hudut anlaşmasını 10 muhalife karşı 80 reyile kabul etmiştir. Parlamento, Türkiye, Irak, İran ve Afganistan arasında akdedilen Saadabat pakile dostluk ve hakem muahedelerini ittifakla tasvib etmiştir.

* Dün Bulgaristanda Şünnu ve Stran-gora bölgelerinde seçilen 40 mebusun 30 u hükümetin siyasetine taraftar olduklarını bildirmişlerdir.

* Mısır kralı Faruk, yukarı Mısır mintakasını seindan sonra ziyaret edecektir. Mısıra gidecektir.

* Berlinde 1938 beynelmîl otomobil salonu dün akşam kapanmıştır. Salona bu sene 1937 den 39 bin fazlasile, 799.000 kişi ziyaret etmiştir.

* Er-Fraas kumpanyasına alt muazam bir tayyare Hindistanda Datia devleti t-rasisinde yere düşerek parçalanmıştır. Havaliden kalkıp garba doğru girmekte olan bu tayyarenin mürettebatile yolcuları kâmilan ölmüşlerdir.

* Avusturyada Vatanperverler cephesi "sosyal iş, kısmının amele sınıfına mensup bir çok kimselerle takviye edileceği" bildirilmektedir.

* Pariste iyi malûmat alan mahafiliden öğrenildiğine göre, Akdeniz meseleleri arasında nazırlar arasında yapılmakta olan konferans çarşamba gününe kadar devam edecektir. Tunus, Fas umumî valileri de bu müzakerelere iştirak ediyorlar.

* Mısırda Vefd partisine mensup "Atmır", gazetesinin vaktiyle bir kere tevkif edilerek sonradan kefaletle rapten serbest bırakılan başmuharriri, hükûmeti seindin tevhışçılığı yapmakla itham eylediğinden dolayı gazetenin diğer iki muharriri ile birlikte yeniden tevkif olunmuştur.

* İtalya âyan meclisi reisi Luici Feder-zoni, İtalya akademisi reisliğine tayin edilmiştir.

* Meşhur Alman tenis şampiyonu Von Gramm, umumî ahlâka muğayir hareketle bulunmak suçile Berlinde tevkif olundu.

Bir senede yağın yağmurun miktarı

Hava fena... Fırtına var. Yağmur, percerenin camlarını kamçıyor ve siz sinirleniyorsunuz. Kendi kendinize: "Ahi al-yorsunuz, bu yağmur! randevumu kaçırıcağım..."

Fakat, yağmurlarla arzun üzerine ne kadar su düştüğünü hiç düşündünüz mü?

Hayır, aklınıza gelmedi, değil mi? Halbuki bunu düşünlerin, hattâ miktarını hesap edenler pek çok. Bakınız, bunlardan birinin telkikinin neticesi ne:

Eğer bütün bir sene içinde yağın yağmur suları buhara tahavvül edip tekrar havaya uçmasa, veya toprak içimese bütün dünyayı bir metre yüksekliğinde su kaplar. Ne dersiniz bu hesaba?

HABER

İstanbulun en çok satılan hakiki akşam gazetesidir. İlanlarını HABER'e verenler kâr ederler.

İstiklâl Fedaileri

Sinemanın genç ve güzel iki çift artisti olan

Willy Birgel ve Ursula Grabley

Victor Staal ve Hansi Knotek tarafından temsil edilen bu emsalsiz Fransızca sözlü filminde

Muharebeler... Süvarilerin hücumu... Lehistan ihtilâli esnasında vatani, vazifesini, şerefini ve arkadaşlarını unutan genç bir askerın aşkı...

Bu perşembe **Türk** Sinemasında

Akşamından itibaren

Gaziantep Nafia Müdürlüğünden:

- 1 — 25653 lira 57 kuruş bedelli keşi fli Kersentaş Gümrük karakolunun in-saatı 2.3.938 tarihinden itibaren 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksilt-meye konmuştur.
- 2 — İhalesi 23-3-938 tarihine mîsa dif Çarşamba günü saat 15 te Gazitan-tep Nafia Müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonunca yapılacaktır.
- 3 — Kesif, proje ve hususî şartname yi görmek isteyenler Gaziantep Nafia Müdürlüğüne müracaat edeceklerdir.
- 4 — İsteklilerin elinde 938 yılı için Nafia vekâletince verilmiş müteahhitlik vesikası bulunması şarttır.
- 5 — İstekliler 2490 sayılı kanunun, 2, 3 ncü maddelerinde yazılı vesikalar ve muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektupları ile birlikte ka-nunun tarifata ve şartnamede geraite ta mamen uygun ve noksansız olarak yaza-cakları keşif mektuplarını kapalı zarfla rı ihale saatinden bir saat evvel komis-yon Reisliğine vermeleri ilân olunur.

Kadınların Cennet ve Cehennemi

HOLLYWOOD

İfşa eden: **Marlene Dietrich**

Rengârenk yollar bomboş, hayır! İşte bir adam, ayaklarında eski terlikler, gazete okuyor, yanından geçerken onu tanıyorum: Geri Kuper

— 9 —

Nihayet fotoğrafçılar, Marleni ve treni rahat bırakıyorlar. Sıra, yıldızlarını ciddi bir şekilde selâmlıyan Paramount müessesilerine gelmiştir. Gazeteciler endişe etmiyor, heyecan eseri göstermiyorlar. Biraz sonra, seyahatin bütün teferruatını ve birkaç havadis ihtiva eden, iyi hazırlanmış bir beyanat alacaklarını biliyorlar.

Şimdi, artık Marlen, Protokollu merasimin nihayetini büyük bir sükunetle bekliyen ve kendisini siyah ve beyaz renkli uzun bir otomobile doğru sürükliyen şahsi dostlarının kollarında dolayabiliyor.

İstikbal merasimine karışmamak için, trende Marlen'den müsaade almıştım. İstasyon bir dakikada boşalıyor. Sarı saçlar, uzakta, istasyonun nihayetinde uçuyor gibi.

Bir zenci, kalabalığın boş bıraktığı yerlerden, kâğıt parçalarını, kaybolan bir eldiveni, ezilmiş gazeteleri, çiğnenmiş çiçekleri topluyor. İstasyon şefi esniyor. Pasadena artık bir sayfiye durağından, manasız bir mevki-den başka bir şey değildir. Amele trenleri burada tevakkuf etmiyorlar.

Beni bekliyen bir otomobile bindiğim sırada, birdenbire, ellerinde iki valizi bulunan ve bir otobüs durağında yalnız başına bekliyen, kırmızı mantolu kadını görüyorum. Bir sevgi-tabiyle, o da yıldızların istasyonuna inmiştir.

Otobüs için hiçbir zaman yolcu bulunmaz. Esasen bu otobüsler de iki ve ya üç saatte bir geçer. Azimkâr ve ümitli talihsiz kadını çağırarak üzere bir jest yapıyorum. Başını çeviriyor. Benim merhametimi istemiyor. Otomobilini hareket ediyor; onu daha uzun müddet, sahra gibi boş caddede, hareketsiz bir kırmızı leke gibi görüyorum.

ÖLÜ ŞEHİR

Günlerden pazar ve sabahın saat dokuzudur. Hollywood, cuma akşamından pazartesi gününe kadar tamamiyle boşalır. Kışın Divil gibi ölü, Pompey gibi ölü, ölü bir şehre giriyorum.

Beyaz, mavi, pembe çimentodan caddeler akıyor, çaprazlaşıyor, deltalar ve göller teşkil ediyor. Bu rengârenk caddeler boyunca palmyeler, portakal ağaçları, aynı zamanda müstemleke, köy ve gotik stilinde alçak villalar ve ya idari makamlara ait olan dört köşe yüksek evler uzuyor. İnsana öyle geliyor ki, bu şehrin resmîküşadı bir az sonra, yarın yapılacaktır ve henüz kendisine hayat verilmemiştir. Sine-ma payitahtını, bu ilk gelişimde; istediği zaman sun'i bir hayatla canlandırılabilen, bir sinema dekoru şeklinde görmek gibi sayanı hayret bir talie mazhar oluyorum. Seyrüseferi, şaretleri, polissiz, kendiliklerinden yanıp söniyor. Halbuki ortada bunlara riayet edecek veya karşı gelecek insan yok.

Hayır, var! İşte birisi villasından çıkıyor. Ayaklarında eski terlik, omuzlarında pantolon askısı var, pipo içiyor, gazetesini okuyor, başını sallıyor, Ruzvelt'in siyaseti onu herhalde düşündürüyor. Bu, Kaliforniyanın orta halli bir Amerikan vatandaşdır. Otomobil yanından geçerken başını kaldırıyor, onu tanıyorum, bu Geri Kuperdir.

"VANDOM"

Robert Florey dirseğinden tutarak, kocaman adımlarla beni sürükliyor. Bir metro doksan boyu, gri renkte bir pantolonu, sarı benekli bir ceket, önlü kalkık, kabarık bir şapkası var. Kendisi, Hollywood en iyi tanyan Fransızdır. Buraya, bundan bir çeyrek asır evvel gelmiştir. Azimkâr arkadaşları gibi o da sinemayla meşgul

olmuştu, yani sabahları aktörlük, öğleden sonra operatörlük, akşamları laboratuvarında işçilik, geceleri senaryoculuk ve her zaman makinistlik yapıyordu. Bugün ise Paramountun en değerli sahne vazılarından biridir. Dokuz ayda on film yapar, her sene üç ay tatilini Çinde geçirir, hiçbir zaman Fransaya gelmez. Fakat akşamları piyosunu içerken hep Fransayı tahayyül eder ve paralarıyla boş zamanlarını Napolyonun el yazılarını toplamağa hasreder.

— Sizi "Vandom" a yemeğe götürüyorum, diyor. Öğle yemeklerini burada, akşam yemeklerini de "Trokadero", da yemek "lâzımdır". Bunun sebebini bilâhare anluyacaksınız. Holivudun kaideleri, bir manastırın kaidelerinden daha sıkıdır. Tabii bugün pazar olduğu için kimse bulunmıyacaktır. Fakat şimdiden alışmak daha iyidir.

Pembe kireçten ve betondan bir mikâb olan "Vandom" tıpkı Dakar'daki vali sarayına benziyor.

İçerisi, perdeleri cilâli, ve her masasında telefon bulunan sık bir lokantadır. Vestiyerdeki genç kadın Karol Lombardan daha sarışın, Loretta Yung'dan daha güzel, Garboda daha gururludur. Ona şapkamı verip, şeffaf ve kokulu ellerinden bir etiket alırken sıkılarak kızarıyorum.

Salon boştur. Tam manasiyle değil. Güzel bir genç kız, kırmızı saçlı şişmanca bir delikanlıyla oturuyor.

Genç kızın sevinç içinde olduğu belli, delikanlıda ise canı sıkılan bir adam hali var. Bizi görür görmez Florey'e göz kırpmıyor. Yaklaşıp oturuyoruz. Genç erkek bir reklâm şefidir. Yanındaki genç kızın ismini söylemek istiyorsa da kekeleyor. Bunun üzerine genç kız, sandalyesinden hafifçe doğrularak kendi kendisini takdim ediyor.

— Ancelina Lebster..

Ancak iki gündenberi Holivuddadır. Teksas'ın Danver şehrinde bir güzellik müsabakası kazanmıştır. Birincilik mükâfatı Holivud için bir konturattır.

Hulyaların cennetine geldiği için çılgın bir sevinç içindedir. Vazife için burada bulunan reklâmçı, kotletini düşünceli bir tavırla yiyor. Florey muhavereyle pek fazla meşgul olmu-yor. Hulyayla büyülmüş bu gözlerle şihirli macerasını anlatan bu memnun sesle yalnız ben alâkadar oluyorum.

— Ben tam manasiyle Danverli değilim, fakat onun yanındaki bir köydenim. Ben intihap edildiğim zaman evdekiler sevinçlerinden adeta çıldırıyorlardı. Buradan çıkan ilk güzellik kraliçesi bendim. Bunun için, birisi, köye yeni bir isim, Ancelinavil ismi takılmasını teklif etti. Fakat belediye meclisi idaresi, biraz daha bekleme-nin daha doğru olacağına karar verdi. Bazı kimseler benim hakikaten yıldız olacağıma inanmak istemiyorlardı. Bunun için onlara konturattımı göstermek mecburiyetinde kalmıştım.

Bana buraya kadar refakat etmek için hakiki bir heyeti seferiye hazırladı. Danverden, sureti mahsusada kiralanan ve çiçeklerle süslenmiş olan büyük bir otobüsle hareket ettik. Köyünden on beş kişi bundan istifade ederek Kaliforniyanı ziyaret için geldiler. Hattâ içlerinde köy muhtarımız ve bütün yol müddetince trombon çalan çilingir vardı. Bu sabah geriye döndüler. Pek yakında, zengin ve meşhur olduğum zaman, köyde yeni bir mektep inşa ettirilmesi için iane vereceğim. Çünkü şimdiki mektep cidden pek eski ve pistir.

(Devamı var)

1940 olimpiyadı kalacak mı?

Tokyo, 7 (A. A.) — Hükümetin parlâmentoda 1940 olimpiyatları hakkında sorulan müteaddid suallere mütemadi surette kaçamaklı cevaplar vermesi üzerine, buradaki kanaat, hükümetin, olimpiyatların hazırlanmasını ve yapılmasını Çin hâdiselerinin cereyanına bağlı telâkki eylediği merkezine varmıştır.

İngilterede Lik ve kupa maçı

Londra, 7 (A. A.) — Devam edilmekte olan lik maçlarının bu haftaki neticeleri şunlardır:

Arsenal - Stoke	4.0
Blakpol - Portsmouth	2.0
Bolton - Charlton	1.0
Derbi - Birmingham	0.0
Everton - Grimsbi	3.2
Laygester - Liverpool	2.2
Volverhampton - Leeds	1.1

Londra, 7 (A. A.) — Kupa maçlarının altıncı turunda alman neticeler şunlardır:

Astonvilla - Mançster Siti	3.2
Preston - Nordhend	0.3
Tottenham - Sunderland	0.1
York - Huddersfield	0.0

Fransa-İngiltere

Askeri takımlar arasında oynanan bu maçta Fransa 5-0 galip geldi

Fransız ve İngiliz askeri futbol takımları geçen hafta Pariste karşılaşmışlardır.

Çok heyecanlı cereyan eden bu müsabaka bir sürprizle neticelenmiş ve Fransızlar kuvvetli rakiplerini 5.0 gibi büyük bir sayı farkıyla yenmeye muvaffak olmuşlardır.

Yukardaki resminde bu enteresan maçtan bir safha görülmektedir.

Millî küme Puan vaziyeti

	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	4	3	1	0	9	3	11
Üçok	5	3	0	2	6	9	11
Güneş	3	3	0	0	12	4	9
Galatasaray	3	2	0	1	5	4	7
Muhafızgücü	6	0	2	4	7	13	8
Alsancak	3	1	0	2	2	4	5
Fenerbahçe	4	0	2	2	3	6	5
Harbiye	2	0	1	1	2	3	3

Altıok gençler birliğinin yeni idare heyeti

C. H. P. Altıok gençler birliği heyeti umumiyesi 6 Mart 938 pazar günü saat 14 te toplandı. Yapılan intihabat neticesinde, Fahri Reisliği: Necati Volkan, Faal Reisliği: Abdullah İnal, Genel sekreterliği: Naki Tezel, Muhasipliği Muzaffer Erökten, Umumi kaptanlığa Süreyya Birol, idare işlerine: Reşat İzer, yardımcı üyeliği: Nureddin Çağırın seçildiler.

Bir (Şakacı) gözile Millî küme

puvanları

Güneş ne yaptı? Fenerbahçeye doğru gitti, biz oradaki (Fener) in (4) camı var sanıyorduk, meğerse (5) camı varmış; (Fenerin) (iki) defa a. gılıp kapanmasını görür görmez (5) camını kırdı. Çatlattı diyeceklim olmadı!

İzmirden (3) Ok aldı. Oraya gidince (4) ok attı. (1) ile vuruldu ama... (4) oku da hedefine vardı...

Gerek İzmir'e attığı oklar, gerekse Fenerin (Muhafız) ları da (biri) birer Güneşin karşısına çıkınca o da onlardan (3) er puvan almadan yükselemedi.

BEŞİKTAŞ

(2) de (1) de Galatasarayla çarpışır. (Üç ok) un karşısında Beşik'ten (3) taş alarak (Alsancak) direğinin dibine bırakverdi. İzmirden kaçtı, İstanbul'a geldi.

Şimdi (Beşik) inin yanında (9) taş oynuyor.

GALATASARAY

Tecrübe seferini Beşiktaş'a kadar yapayım dedi Makine (iki) de birde bozuldu; cam sıklıdı, doğru (Ankara-ya) gitti.

Ankara kalesine çıkayım dedi. Dik yokuşunda (Muhafız) larla yarış etti. Galatasaray'dan (3) Muhafızdan (2) kişi bu yarışa girdi.

Harbiyeye kadar koşayım dedi, malûm ya Galatasaraylılar, koşuyu da severler. (1) kişi koşabildi. Ankara onlara (6) puvan sağtı. Galatasaray orada bir lokal açtı, fakat duramadı, İstanbul'a kaçtı.

3 OK (İZMİR)

Güneşe karşı geldi, İzmirin güneşi sıcaktır. İstanbul'una serince dir.

Onun için bu İzmirli gençler İstanbul serince güneşi karşısında barınamadılar... (4) de 1 nispetinde kay-

atacakları (ok) ları keskin hazırlamışlardı.

Fener karşılama çıkmadı. Onlar da kazmış olacaklar ki, gemiye bindiler, (rota) yı verdiler, İzmir! dediler.

Çok değerli (6) Oka bir de Alsancak'a katarak (7) puvanla yerlerine vardılar.

MUHAFIZGÜCÜ

Resmî ödevleri çok önemli olan bu gençler spor sahasında ilk defa çıktıkları okulla karşılaştılar.

(İki) (güç) çarpıştı. (güçleri) beraber kaldı, yalnız;

(Galatasaraylılar) in lokallerini açtıkları gün onları yenmeye kıymadılar! Hem de misafirliğe sığdıramadılar, onların 3 ziyaretine iki defa karışık verdiler.

5 puvanla merkeze döndüler.

HARBİYE GÜCÜ

Tâ (Harbiye) den (Galatasaray'a) kadar geldi. Bir Galatasaraylı birinci geldi. Yarış da bitti..

Muhafızla yarıştı, berabere kaldı, (3) puvan aldı, mektebine daldı.

FENERBAHÇE

Her horos kendi (kümes) inde öter, bu senenin millî (kölmesinde) ötemi-yen Fenerliler maçları kendi sahalarında isterler ya!..

Kaç yıldır öyle alışmışlar, ona göre alışmışlar.

Şimdi kalkıp da o güzelim saha bırakılır da, yanmış bir fabrika bahçesi gibi tepelere taksim olunur. (5 de 2) kuvvetini kaybeder. İkinci orada insan kale (muhafız) larına bile şaka anlatamaz..

Sonra da git (Güneş) in karşısına dikil, (Güneş) düz ovalara, çayrılar da daha ziyade tesir eder, (Taksim) gibi tepelere taksim olunur. (5 de 2) kuvvetini kaybeder. İkinci orada insan kale (muhafız) larına bile şaka anlatamaz..

3 ok da gelir insana çarparsa nâ-fuzlar elden gider, sahaya gelmez (hükmen) kaybeder.

Bizimle maç yapmak isteyenler (bahçe) mize buyursunlar diyorlar. Fakat Alsancak bu işe (rısam) yok-tur demesin mi? İzmirde ona hemşerisi; (3) ok attı, biri rasgeldi, o hâld denizde alabanda, iskele... (Sancak) (Al) derken iş bitti. Rotayı verildi (Beşiktaş) (iskelesine) yan-mak istedi; çok uğraştı. Çünkü hava çok furtinalıydı..

(3) defa manevra yapan kaptan nihayet (funda demir!) emrini verdi demirledi. (2) zinciri çapraz attı; tutturdu. Bakalım bundan sonraki seferlerinde ne yapacak, yol daha uzun.. (ŞAKACI)

Ragbi

10-0 yendiler

Stuttgart, 7 (A.A.)— Adolf Hitler stadında dördüncü karşılaşmalarını yapan İtalya — Almanya millî ragbi takımları arasında maç, Alman millî takımının 10/0 galibiyetiyle neticelenmiştir. Maçı bir Fransız hâkemi idare etmiştir.

Boks

Yarı ağır dünya birinciliği maçı yapılıyor

Berlin, 7 (A. A.) — Çoktanberi belirlenmekte olan yarı ağır boks dünya şampiyonasının yapılması artık taahhüt edilmiştir.

Alman şampiyonu Adolf Hoyzer ile dünya şampiyonu Belçikalı Gilstay Rot, 25 Martta Berlinde Doyçland Hile' de karşılaşacaktır.

Müthiş yumruklar!

Geçenlerde, zenci boksör Coe Luiz, in, Newyork Gardende boksör Natan Man ile yaptığı maçı üçüncü ravnnda kazandığını yazmıştık. Zencinin müthiş bir sağ kroşesi ile yere düşmüş olan rakibi bir daha kalkamıyarak nakavt olmuştu.

İşte yukarki resim bu nakavttan alınmış çok güzel bir enstantanedir.

Asırlık ağaca sallandırılan zenci

Suçu, bir beyaz kadınla münasebette bulunmaktı!

Ruzvelt linç âdetine karşı mücadele açıyor

Amerika meclisi, 28 saat konuşan bir mebusu dinledi; fakat linç kanunu gene çıkarılamadı

Amerikanın Gorgia eyaletinde zenciler hapishanelerden mahkemelere bu suretle götürülüyor. Diğer resimde, Kaliforniyanın Sanjoze şehrinde, bir zenciyi linç etmek için halkın hapishaneye hücumunu görüyorsunuz

Bugün Amerikada zenciler elân linç edilmek tehlikesine maruzdur. Arada sırada görülmekte olan bu fecî manzaranın önüne geçmek için Amerikan hükûmeti çok uğraşüyor. Fakat, gerek mebuslar ve gerekse halk arasında fikir mutabakatsızlığı yüzünden bir türlü bir neticeye varılamıyor. Birçok kimseler linç karşısında hükûmetin lâkayt kalışını, hükûmetin aczi olarak telâkki etmekte ve büsbütün cesaretsizlik ediyorlar.

Geçen ay Amerikan mebusan meclisi Gene Beyaz sarayda toplanmış ve lincin önüne geçmek için çok ağır cezaları muhtevî olan bir kanunun müzakeresine başlamıştı. Fakat bu toplantı da, iki mebusun sözlerini müteakip neticesiz olarak dağılmıştır. Bu mebuslar arasında Georgio eyaleti mebuslarından Ellender 28 saat bilâfasi söz söylemiş ve bu müddet zarfında bütün söyledikleri sözlerin tutarı ikifyüz bin kelimeyi bulmuştur. Bilâhare, diğer

bir mebus söz almış, birkaç saat süren nutkunda Birleşik hükûmetleri itham etmiştir.

Zencilere karşı yapılan bu muameleden çok mustarip olan Amerika cumhurbaşkanı Ruzvelt, teker teker nazırlarını çağırarak şiddetli tedbirler alınmasını ve bu gibi linçleri yapacak kimselere müsamaha gösteren hâkimlerin çok şiddetli bir surette tecziye edilmelerini bildirmiştir.

Amerikada çok dolaşmış bir İtalyan gazeteci, şahit olduğu bir linç hâdisesini şöyle anlatmaktadır:

"Birleşik hükûmetlerin zencilere karşı büyük bir hurumet besleyen muntakaları Livisana, Casohine, Teksas, Missijiji, Alabama ve Floridadır. Zenciler Amerikaya hicret ettikleri vakit buralarını kendi memlekellerinin iklimlerine uygun bulmuş ve yerleşmişlerdir. Buradaki Amerikalılar bunları aralarından uzaklaştırarak için zavallılara elden gelen her fe-

İstanbulun meşhur delllerinden

Krallar kralı neler anlatıyor?

"Rumeli kavağında havariyundan Sen Piyerle zıpızp oynarken Piyer Lermit yanıma geldi: Ayan meclisi seni krallar kralı nasbetti! dedi. İşte o gündenberi krallar kralıyım!"

Krallar kralının şairliği de vardır; şu kıtayı beğenecek misiniz:

Deli on çeşitmiş... Biri timar, dokuzu açıkta dolaşmış... Öyle derler, bilmem doğru mudur? Fakat yarı delilerin akıllardan fazla olduğu muhakkaktır. Her fanlinin bir derdi vardır. Bir şeyler tutturur, bu tutturmak çeşit çeşittir. Bu çeşitlere verilen adlar arasında:

— Oturağı tuttu!
Sözü pek meşhurdur.
Akıl doktorlarının hangi cins delilere ve hangi türlü deliliklere ne gibi adlar koydukları kendilerince malumdur. Fakat halk dilinde deliliğin isimleri, tabirleri hayli zengindir.

Tozutmak, yelkenlemek, oynatmak, sapıtmak!... Say sayabildiğin kadar.
Her devrin zararsız delileri, yarım delileri, akli gelir gider delleri vardır. Meselâ eskilerden çıplak Mustafa, Ademi evvel Mehmet bey, deli Patran, Kartallı Bekir, Deli Salih, Avruzavur Dikran, Pazarola Hasanbey, ön sırada gelenlerdendir.

Şimdi de; dünya güzelleri, krallar kralı, Giritli Hidayet, Trabyalı Paraskava vesaire türedi. Evet dünya erkek güzeli, dünya kadın güzeli, hem de kaydıhayat şartile, sağ ve canlı İstanbulda, aramızda bulunuyor.

Krallar kralı Hasan, sadelikten hoşlanan alçak gönüllü bir tacidardır. Ayaklarının daki çizmeler rugan-değil, konçları ta diz kapaklarına kadar çıkan, lâden kokulu, siyah lâgamcı çizmeleri cinsindendir. Pantolon, yelek ve ceketi başka başka ku-

nalığı yapmaktadırlar.

Bir gün, Nenbessy şehrinde, yolda giderken birçok polis ve halkın bir zenciyi kovaladıklarına şahit oldum. Biraz sonra tutulan zencinin ismini, ve suçunun nevinin öğrendim, zavallı adam bir beyaz kadınla münasebette bulunmuştu. Eğer zabıta şiddetle müdahale etmemiş olsaydı, adamcağız orada derhal linç edilecekti.

Ertesi gün biçarenin muhakemesi yapılacaktı. Bütün şehir halkı, silâhlanmış bir vaziyette, hapishaneye saldıracak gardıyanı bağladuktan sonra zenciyi dışarı çıkardılar; meçhûl bir istikamete doğru sürüklediler. Akşama doğru sabahki hiddetli grupun neşe içerisinde gitar ve mandolin çalarak dönmekte olduklarını gördüm. İçlerinden birisine yaklaştım ve sordum:

— Ne oldu zenci?
Yüzüne baktı:
— Ne olacak? Asırdide ağaca merasimle sallandırıldık! dedi..

Elân Amerikada tesadüf edilen bu vahşete karşı Ruzvelt müthiş bir mücadele açmak niyetindedir. Gelecek mebusan toplantısında bir kanun nesredileceği ve bu suretle zenci neslinin de beyazlar gibi hürriyetine kavuşacağı zannedilmektedir.

Tramvay geçti süzgeçten
Çıldır vatman sevinçten
Nargilem duman çıkardı
Fosur losur prinçten

maşlardandır. Horoz ibiği renginde bir şal taslağı, boynunu soğuktan muhafaza etmektedir.

Kaşları gür siyah, palabıyıklarının uçları "sünneti seniye",ye uygun olarak kesilmiştir. Uzaktan bakacak olursanız, biraz da "zerdeçal", ile boyanmış zannedersiniz.

Göğüs baştan başa nişanlarla doludur: Sarı, beyaz, teneké, kurşun, bakır, yuvrak, üç köşe, dört köşe, beş köşe, sekiz köşe madalyalar... Kiminin üzerinde bir at resmi, kiminde bir tenis ağı, bir domuz başı, ötekinde futbol oynayan bir delikanlı... Birbirine uymayan, birbirile alakası, münasebeti olmayan, meslekleri, sanatları, hevesleri, merakları gösteren, hatırlatan binbir çeşit resim, şekil, firma, ünvan, marka, sanat rumuzları.. Hele yakasına taktığı bir çaydanlık kapağı, krallar kralının en çok itina ettiği nişanlardandır!

Krallar kralı Hasanın huzuruna çıkmak için, bir takım sıkıcı teşrifat usullerine baş vurmaya hacet yoktur. Bildiğimiz krallar gibi sayılı günlerde sarayından çıkmaz, onun sarayı gök kubbenin altındadır. Krallığının tahtını gönlünde kurmuştur.

İstanbul ve Beyoğlu caddelerinde, göğsünü süslüyen nişancıklarını okşayarak, sen ve mütebessim dolaşır. Günün bir saatinde mahalle kahvesinde, kahvesini hüpürdetirken, bir başka saatte Beyoğlunun en lüks bir gazinosunda çayını içer, etrafına toplananlarla konuşur... Onlara kahve, çay ikram etmekten geri kalmaz.

Krallara yakışan da iltifat, ihسان değil midir?

Kahvelerimizi içeren sordum:
— Kaç yaşındasınız? "Krallar kralı,, payesini size kim verdi?

— Kırk sekiz yaşımdayım... Rumelika-vağında havariyundan Sen Piyerle zıpızp oynarken Piyer Lermit yanıma geldi.: "Tebşir ederim, ayan meclisi sizi krallar kralı nasbetti,, dedi. İşte o vakittenberi krallar kralıyım..

— Nerede oturuyorsunuz?
— Bakırköyünde!..

— Neresinde?
Diyecektim, fakat kendimi tuttum. Sen Piyerle zıpızp oynadığından bahseden bir adamın nerede oturduğunu sormak biraz ona benzemek olmuycak mıydı?

— Mazhar Osmanı tanır mısınız?
Tepesinden kovalarla soğuk su boşatılmış gibi titredi. Sonra ceketinin yakasını ısırdı:

— Tövbe! Tövbe! estâğfurullah!
Diyerek, başını kahvenin kuytu bir köşesine çevirdi. Dakikalarca oraya baktı,

berhalde üstadla dostluğu çok eski olacak ki, sorgunun cevabını vermedi.

Bir sual daha sordum:
— Bu kadar nişanı nereden aldınız?
— Krallar kralı olduğum için, yeryüzündeki bütün krallar, imparatorlar en büyük nişanlarını gönderdiler. Taktıklarım çok eksik... Yarısından yirmi beş kere fazlasını kaldırdı. İnşallah yerine altından yapılmışları gelir..

— Siz in ordunuz, donanmanız yok mu?
— Nasıl yok!.. Ordum denizin dibinde, donanmam göklerde bulutların arasındadır. Fakat işin doğrusunu sorsanız ben bu iki kuvvete de ehemmiyet vermem. Esasen krallar krallığında da gözüm yok. Yalvardılar, yakardılar da onun için, bu yükü taşıyorum. Benim, asıl hüviyetim ilim ve fen adamıdır. Birçok icatlarım vardır. Bunlar, insanlığa hayır ve selâmet getirecek şeylerdir. Bunun içindir ki, krallardan başka, dünyanın en büyük fen ve sanat adamları, bilhassa vapur kaptanları, makine tamircileri, şapka temizleyenler, çaparı ile orkinos tutan balıkçılar da nişan verdiler bana..

— İcatlarınız ne gibi şeylerdir?
— Bunlar o kadar çoktur ki, bir tanesini bile aklımda kalmadı! Esasen büyük âlimlerin, fen adamlarının akılları başlarında değildir ki!.

— Birini olsun anlatsınız.
— Dinle: Yüksek bir yere çıkacaksın, meselâ yangın kulesine... Kendini, oradan denize dalar gibi bahklama atacaksın aşağıya.. Ve size bir şey olmayacak, ayak üstü toprağa düşeceksin!

Hayretle haykırdım:
— Nasıl? Nasıl?

— Evet bir şey olmayacak!.. Nasıl mı? Gayet basit... Atlımadan evvel, kulenin direğine bir ip bağlayacaksın, bir ucunu da beline dolayı kendini aşağıya atacaksın. Düşerken yapacağın bir yerinde hareket ile ayaküstü düşeceksin!..

Nasıl, güzel bir ihtira değil mi? Bir tecrübe yapınız isterseniz!.

Krallar kralı bir şey daha ısmarladı. Bunu fırsat sayarak sordum:

— Çay çok seviyorsunuz galiba!.. Başka içki, meselâ rakı içmez misiniz?

— Neşelenmek, keyif çatmak her fanlinin hakkı değil midir? Biraz neşelenmek, biraz da günün kötü hâdiselerini, iğrenç taraflarını sisli bir görüş zaviyesinden seyretmek için, rakıya benim de başvurduğum, iltifat ettiğim çok olmuştur. Fakat her şeyden evvel beşeriyetin küstahlıkları, insanların hırsları, hasetleri beni çok iğrendirdiği için, çok rakı içtim. Bunlara görmeyeyim, hissetmeyeyim diye.. Bazen insanlar vardır, iğmeden sarhoş olur, yaradılış itibarıyla bedmest ve civiktir. Ben onlardan değilim, ben fazilet ve insanlık aşkıyım.

(Devamı 11 incede)
Hüseyin Rüşti TIRPAN

HİS, AŞK, İSTIRAP VE FACİA ROMANI

ana yaklaşıp ayak seslerinin farkında olmadı. Kapısının vurulduğunu da ikinciden sonra duydu.

— Giriniz!

Sabiha'nın sesine kapı gıcırtsı karıştı. Eşikte görünen Fat-

— Küçük hanımçığım, sizi Paşa babanız çağırıyor, - dedi.

Sabiha'nın sesi ona bir kuyudan aksediormuş tesirini yaptı:

— Geliyorum, kızım.

Küçük hanımın, Selim Beyin ayrılmasından sonra böyle uzun müddet kapalı kalması, karanlıkta oturması Fatma'nın dikkatini çekmiş, hele gezmekten vazgeçmeleri evde bir fevkalâdelik havası estirmişti.

O, Paşa babasının yanına gitmek için odadan sarsılarak çıktı. Fatma kendini tutamadı:

— Küçük hanımçığım, çok meraklayım, bir şey mi var AL-

lah aşkına?

Sabiha aynı tonla cevap verdi:

— Hayır kızım hiçbir şey yok... Hiçbir şey...

Bu öyle bir cevaptı ki, bunu, kendisine bir başkası söylemiş olsaydı, o da tıpkı Fatma kadar inanırdı.

Fatma, Sabiha'nın, adetâ büyük sofadan sendeliyerek geçti. Fatma, sola kıvrılan dar koridorun başındaki kapıya kadar aylenlikle yürüdüğüne dikkat etti. Sabiha'nın içeriye girmek için büyük bir gayret sarfettiğini anlamıştı.

Fatma, köşkteki bugünkü havayı pek beğenmedi. Sabihayı çağırmasını kendisine Selim bey söylemişti. Şimdi düşününce onun sesindeki gayritabiiği de fark ediyordu.

Fatmayı "fevkalâdelik, bulunduğu ana inandırırdı daha birçok şeyler vardı: her gün, her Allahın günü, aşağıdaki salonda toplanmazlar mıydı? Senelerdenberi süren bu itiyadı bozmaları ne demektir? "Muhakkak bir şey var!.. diye düşünüyor ve küçük hanım için üzülüyordu.

Sabiha, Fatma'nın da anladığı gibi, Paşanın odasına büyük bir gayret sarfederek girdi. Kapıyı araladığı zaman gözüne, arkasından kapıya dönük oturan Selimin sol omuzu üzerinden, Sa-

lim Hanımın, elektrik ışığı altında daha sarı görünen zayıf

HABERİN EDEBİ TEFRİKASI: 11

Yazan: Hasan Rasim Us

yüzü çarpmıştı.

Kapı tokmağının çıkardığı ses, Selimi yerinden kaldırdı. Odadakiler, bir müddet Sabihaya bakmak cesaretini göstere-mediler. Oda genişti. Üçü de bir tarafa toplanmışlar, yan yana oturmuşlardı. Odanın büyüklüğü bu yakınlığı burun burunay-mışlar gibi gösteriyordu.

Sabiha, Paşanın gözlerine, hakkında verilen kararı anlamaya çalışan bir dikkatle baktı. Arkasına uzttığı eliyle kapıyı ka-pattıktan sonra da hareketsiz kaldı. İçinden bir ses:

— "Çık git... Burada durma... Topla eşyalarımı... Seni bu-günkü haline düşüren yine bunların kararı olmadı mı?.., diyor-du. Paşanın sesinde, düşüncesini anlamış bir mana sezerek sar-sıldı:

— Gel kızım.. Şöyle yanıma otur..

Çaresiz ilerledi. Kararı okunmasını bekliyen bir mücrim tavırla kenarda duran boş bir sandalyeye ilişti.

Paşa devam etti:

— Kızım - dedi, Selimin getirdiği haberi biliyorsun. Üzün-tüyle sevinci bir arada getiren haber. Bunu sen benden daha önce öğrenmiş, hattâ müşkül vaziyetten kurtulmanız için bir-de karar vermişsin..

— Ben henüz bir karar vermiş değilim, Paşa baba... Sade-ce, aklıma gelen ve bana en çıkar yol gibi görünen şeyi anlat-tım. Kararı siz vereceksiniz..

Genç kadın, bunları, yavaş yavaş kekelememeye çalışarak ve gözlerini karşı duvarda asılı duran levhaya dikerek söylüyordu.

Paşa cevap veremedi. Teessürünün sevincine galip olduğu anlaşı-lıyordu. Suadin hayata dönüşü ölümü haberinden beterdi. Kim derdi ki Suad, günün birinde evine kör olarak dönecek ve dönüşü bu ihtiyaç babayı, tedbir almaya, hazırlık yapmaya mecbur bırakacaktı.

Büyük oğlunun ince ve içli yaradılışı, küçüğünün kötü va-ziyeti, gelininin iç sızlatan hali hep inceden inceye düşünölmeye muhtaç şeylerdi. Paşa, bu muammanın düşünölmekle halledilir cinsten bir şey olmadığını; kalp ve his işinin karıştığı bir yerde dört başı mamur bir anlaşmaya, bir karara varılamıyacağını pek iyi biliyordu. Birinden birini feda etmek lâzımdı. Sabiha zaten bu neticeye varmış ve kendiliğinden kendisini feda et-mişti. Ona bunu yapma dese dahi sözünü kabul ettiremeyecek-ti. Sabihayı tanımaz mıydı? Suad'ı nasıl sevdiğini bilmiyor muydu?

— Ben Sabihayı kararında haklı buluyorum, - dedi. Suad çok hisli bir çocuktur. Ona karısının kardeşleriyle evlendiğini bil-dirmek, malûllük acısına daha başka bir acım ilâvesi olur. Beklemek, Suad'ın gelmesini beklemek daha doğru. Nihayet bu hafta içinde gelecek. Selim zaten Sabiha'nın Suad'le yeniden evlenmesini istiyor. Bence muammanın bütün sırrı Suad'ın iki dudağı arasında... Ağzını ararız. Şayet o, Sabihanın üzerine ev-lenmesini makul telâkki eder ve yeniden onunla evlenmek arz-usunu gösterirse iş kendiliğinden halledilmiş olur.

Herkes susuyordu... Paşa Sabiha'nın izzetinefsile oynamı-yor muydu? Onun bu şekilde konuşmasına ve muhakeme yû-rütmesinde hakkı yok değildi. Çünkü Suad'le birbirlerine ver-dikleri sözü bilmiyordu. Sabihanın Selimden ayrılıp, yeniden Suad'e varmasını pek tabii telâkki edebilirdi. Netekim ki Se-lim de böyle düşünmüştü. Belki Safinaz Hanımın kanaati de böyleydi.

— Paşa baba - dedi. Belki doğru düşünüyorsunuz. Ama, Su-ad istese de benim onunla tekrar evlenmeme imkân yok... Su-ad'ı babası olduğunuz için tanımayanınız mümkün değil, fakat

(Devamı var)

Holivud sular altında

Birkaç gün evvel Los Angeles, Holivut ve bu civardaki 225 kilometre murabbalık araziye tahrib eden müthiş su baskını hakkında her gün yeni tasviller gelmektedir.

Son gelen haberlere nazaran, sellere karışık ölenlerin adedi 150'yi bulmuştur. Kaliforniya hükümetinin resmen bildirdiğine göre, ölenlerden gayri 200 den fazla kayıp vardır. Maddî zararın derecesini tayin etmek şimdilik imkânsızdır.

Yıldızların başına gelenler

Holivutta sinema âleminin en meşhur yıldızlarının oturduğu evler de sular altında kalmış, beyaz perdenin meşhur simaları bu yüzden birçok maceralar geçirmişlerdir.

Madlen Karol ve Ceki Kogan ile karısı Betti Grabl sular tarafından muhasara edilen evlerinde günlerce mahsur kalmışlardır.

Mirna Loy bir aralık suların alçalmış olmasından istifade ederek kendini kurtarmak istemiş ve hemen otomobiline atılarak evinden uzaklaşmaya başlamıştır. Fakat yolda otomobil yine suların içinde kalmış, tehlikeyi anlayan artist hemen, arabasının üzerine çıkarak etraftan avaz avaz ıstıdad istemiştir. Nihayet bir izci grubu müşkülâtla otomobile kadar yaklaşıp Mirna'ya kurtarmıştır.

Con Kravford ile kocası Fransa

Ton, günlerce evlerinde mahpus kalmışlardır.

Leo Karillo, saatlerce bir ağacın tepesinde oturmak mecburiyetinde kalmıştır.

Klark Gabl evinin birinci katından sulara atılmış, bir müddet yüzdükten sonra polisler tarafından kurtarılmıştır.

Küçük Şirley Templ, Foks film studiosundaki locasında mahpus kalmıştır. Holivuda giden Fransız artistlerinden Daniel Dariyö ile Anna Bellanın evleri tepede olduğundan bunlar felâketten yakalarını kurtarmışlardır. Sular, rejisör Ernest Lübiç'in evinin birinci katına kadar çıkmıştır.

Başta Fransa Ton olmak üzere, birçok artistler ağır surette hastalanmışlar ve hastanelerde tedavi altına alınmışlardır.

Yağmacılar

Son felâket yüzünden yersiz yurtsuz kalmış birkaç bin insan, Los Angeles'ta, bazı yiyecek içecek mağazalarını yağma etmişler, bu vaziyet karşısında hükümet yağmacılığa karşı çok şiddetli tedbirler almıştır.

Su baskını ile harab olan mmtakalar halkından birçoğu, başka kasabalara hicret etmeye başlamışlardır.

Yapılan tahminlere nazaran, seller altında kalan mmtakalarda tabii hayatın başlaması için, en az üç aylık bir müddet lâzımdır.

Şikâyetler temenniler

Sokak lâmbaları yanlış yerlere mi asılıyor

Belediye reisinden iki sokak halkının bir ricası: "Akşamdan sonra sokağa bakmasınlar diye çocuklarımızın başında beklemekten bizi kurtarınız!"

Beyazıt Takvimhane caddesinde Kaptanpaşa mektebi ve Kaptanıderya sokaklarında oturan okuyucularımızdan bir mektup aldık. Senelerdenberi sokaklarının zifiri karanlıkta bulunmasından yanayakla şikâyet eden bu okuyucularımız dertlerini şöyle anlatıyorlar:

"Her gün on binlerce kişinin geçtiği bu sokağın adını belki bir çokları bilmezler. Fakat ufak bir taraf herkesin bu sokağı hatırlamasına kâfidir. Beyazıt Askerî Tıbbiye, mektebi yanından Süleymaniye'ye giden caddede üzerinde Üniversitenin bir kapısı vardır. Kaptanpaşa mektebi sokağı, işte bu kapının tam karşısından başlayarak Bozdoğan kemerine iner. Sokağın bir tarafında beşinci ve altıncı ilköğretim mektebin duvarı uzanır. Diğer tarafında evler vardır. Fakat evlerin arasında bir kaç boş arsa bulunduğu için burada hemen her gece pek çirkin manzaralara rastlanır. Akşam karanlığı bastıktan sonra çocuklarımız pencereden sokağa bakacakları diye içimiz titir, başlarında bekleriz. Senelerdenberi tahammül ettiğimiz bu vaziyetin ne kadar azap verici olduğunu kolayca tasavvur edebilirsiniz.

Sokağımız kör ve sapa bir sokak ta değildir. Çünkü her gün buradan binlerce üniversite talebesi akın akın geçip geçer. Sonra Sultanhamam, Fincancılar, Kapalıçarşı ve Mercan yolu gibi şehrin ticaret ve iş yerleriyle Bozdoğan kemerinden Vefa, Unkapanı ve Fatihe kadar binlerce hanelik geniş bir sahayı birbirine bağlayan en kısa yoldur, bir nevi geçit, pasajdır. Esasen kaldırımları da pek muntazam olmayan sokaktan akşamdan sonra zifiri karanlık içinde geçmek mecburiyetinde kalan binlerce kişinin çektiği sıkıntıyı da hesaba katarsanız bir lâmba, evet, yalnız bir tek sokak lâmbası konmaması yüzünden, on binlerce İstanbul hemşehrilerinin nasıl bir azap içinde bulunduğunu anlayabilirsiniz.

Belediye bir kısım sokaklara yeniden lâmbalar takılması için şirkete bir liste vermiş ve şirket de bunları takmaya başlamıştır. Bu meyanda bir lâmbayı da getirip bu sokağın tam nihayetine, yani Boz-

doğan kemerinin dibine, Vezneciler caddesi üzerine astı. Halbuki orası esasen gerek Vezneciler caddesi üzerinde ve biraz ileride bulunan bir lâmbanın ışığı ve gerek Bozdoğan kemerini müteakip başlayan iki taraflı dükkânların ve bunların nihayetinde de gene bir sokak lâmbasının aydınlığı içinde bulunuyor.

Senelerdenberi yaptığımız müteaddit müracaatlarda da diletiğimiz gibi, bu lâmbanın Kaptanpaşa mektebi sokağının tam ortasına yerinde kavis yapan köşeye, yani beşinci mektebin küçük kapısının yanına asılması lâzımdır. Böylece hem bu sokak ve hem de Kaptanıderya sokağı boya boyatılmış olacaktı. Yani bir tek lâmba ile iki sokak zifiri karanlıktan kurtulacaktı. Anlaşıyor ki Şirket, bazı sokak lâmbalarını kendi işine gelen yerlere asmakta mahzur görmüyor. Nitekim burada da birkaç metre kablo sarfetmemek için bu lâmbayı işine geldiği bir yere takmış, Bozdoğan kemerine karşıdan karşıya bir tel çekerek direk dikmek zahmetinden de kurtulmuştur.

Son listedeki lâmbaların taliki işi bitmeden ya bu lâmba sökülerek söylenmiş noktaya getirilmeli veya buraya başka bir lâmba takılmalıdır.

Sayın valimiz Muhiiddin Üstündağın bu vaziyeti tetkik ettirerek düzelttiğini ve bizi bilhassa çocuklarımıza karşı senelerdenberi düştüğümüz müşkil vaziyetten kurtaracağını ümit ediyoruz.

Okuyucularımızın dilekleri arasında dikkate değer bir noktaya temas ediliyor: Bu da Elektrik şirketinin bazı lâmbaları diletiği yerlere asmağa kalkışmasıdır. Bu nokta tahkik edilmeli ve lâmbaların şehrin azamî derecede istifade edeceği şekilde asılması temin olunmalıdır.

İngiliz komünistleri

Londra, 8 (A.A.) — İngiliz komünist fırkası, Ribentrop'un Londra'yı ziyaretini protesto etmek üzere bu akşam bir nümayiş tertib etmeğe karar vermiştir.

Nümayişçiler, saat 22,30 da Pikadelli Sirküste toplanacaklardır.

İngiliz silâhlanmasına 1,5 milyar kâfi değil

Baştafr 1 inicie berlayn ve Lord Halifaks'dan almış olduğu talimat ile mühhez bulunduğu halde avdet etmiştir.

Müzakerelerin hafta ortasında sonra başlamasına sebep olarak Polonya hariçiyi nazırı Bek'in Romaya gelmesi gösterilmektedir. Romadaki gazeler, İngiltere ile başlayacak müzakerelerden memnun bir lisanla bahsetmektedirler.

İtalyan hükümetinin, müzakerelerin muvaffakiyetle neticeleneceğine büyük bir itimad olmadan matbuatın bu ümidi göstermesi tasavvur edilemez.

İngilterenin müdafaa programı

Londra, 7 (A.A.) — Bugün Avam kamerasında İngiliz silâhlanma programı hakkındaki müzakereler Başvekil Çemberlayn'ın büyük bir nutku ile açılmıştır.

Başvekil, ikidarda herhangi bir hükümet bulunursa bulunsun İngiltere için silâhlanmanın bir zaruret olduğuna ehemmiyetle kaydettikten sonra harbin yalnız silâh ve adamla değil ihtiyat kuvvetlerle ve parayla yani bir milletin mukavemet ve tahammül kabiliyeti ile de kazanıldığını ve bunun da ticaret ve endüstri faaliyetinin idamesine bağlı bulunduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Bizim mukavemet ve tahammül kabiliyetimiz bütün dünyaca tanınmıştır. Bu taarruzlara karşı mühim bir set teşkil eder.

Çünkü herhangi bir devletin muarızını birdenbire ezebilmesi ümitleri ne kadar az olursa, son tecrübeler bu hususta pek cesaret verici mahiyette olmamıştır. Tahammül ve mukavemet kabiliyeti çok olan memlekele taarruz etmekteki tereddüdü o kadar fazla olur.

Başvekil bundan şu neticeyi çıkarıyor ki: İngilterenin geçirmekte olduğu büyük masraf devresinde ekonomi ve endüstri istikrarını muhafaza etmeğe mecburdur.

Başvekil İngiliz programının heyeti umumiyesini şöyle tarif etmiştir:

1 — Memleketi müdafaa etmek.

2 — Memleketin yiyecek ve iptidal madde ihtiyaçlarının temini için zaruri olan ticaret yollarının hürriyetini garanti altında bulundurmak.

3 — Bir harp takdirinde İngilterenin müttefiki olan devletlerle, bunun topraklarını müdafaa için teşriki mesai etmek, ve her şeyden evvel İngilterenin müdafasını temin zarureti üzerinde ısrar etmektir. Bu cihet hükümetin müdafaa siyasetinde esastır. Başvekil bu hususta şöyle demiştir:

Harp takdirinde imparatorluğun sevkulceys noktalarına mühim kuvvetler gönderme mecburuz. Fakat müdafaaalarının ehemmiyeti bakımından mütealea ederse bizzat kendi memleketimizin müdafaaası kadar ehemmiyetli değildir. Biz, kendi memleketimizde mağlûp olmadığımız müddetçe, haricî mağlûbiyetlere de uğrasak bilâhare onları telâfi imkânını bulabiliriz.

Başvekil silâhlanma masraflarının daha şimdiden çok yüksek bulunduğunu kaydetmiş ve ezümle demiştir ki:

1939 - 1940 senesi masrafları bu senekinden çok daha fazla olacaktır. Mezkûr sene de azamisini bulmayı temenni ederiz. Fakat artma veya eksilme hâdisata bağlıdır. Katl olarak bir şey söyleyebiliriz ki, o da şudur:

Daha geçenlerde masraf olarak deriş ettiğimiz bir milyar 500 milyon İngiliz lirasının daha şimdiden ehemmiyetli bir tarzda gayrikâfi olduğu anlaşılmıştır. Bu rakamın ne olacağını söyleyebilmek için daha erkendir. Fakat meclisiniz, pek korkarım, esaslı bir tezyüt beklemek zaruretinde kalacaktır. Bu rakamların ehemmiyeti hakkında meclisinizi ilnaa lüzum görmüyorum.

Başvekil, hükümetin silâhlanma programı ile alakadar olmak üzere bunu ekonomi hayatındaki aksülâmelerine mani olmak için sarfettiği muvaffakiyetli gayretlerden bahsederek demiştir ki:

Vaziyeti iyileştirmek için gayretlerimiz devam etmeye azmeylemiş bulunmakla beraber bütün dünya şunu bilmelidir ki bizim sulh arzumuz sulhu bugün yarından daha ucuz satın alabileceğimiz ümidinin bir mahsulüdeğildir. Keza bu bizim milletimize ve umumiyetle bütün beşeriyete karşı olan manevî mesuliyetimizi unuttuğumuzu da ifade etmez. Dünyada bir noktada çıkan kavgaya umumî bir ihtilâfa yol açılabilir istidatında oldu mu bizim için fevkalâde ehemmiyet kesbeder. Binaenaleyh diğer memleketlerin işlerine karışmak veya oralarda entrikalar çevirmek aklımızdan geçmemekle beraber kuvvete veya tehdide müracaat edilecek yerde sulh yolu ile ihtilâfların halli lehinde arassıa sesimizi yükseltmemiz lâzımdır kanaatindeyiz. Bunu yapıyoruz. Hususile ki gayemiz dünya devletlerinin ekseriyeti sempatik ile telâki etmektedir. Fakat bütün gayretlerimize rağmen sulh ve itimad tek rar tesis etmeğe muvaffak olamazsak silâhlanma programımızı genişletmek ve tesri eylemekte asla tereddüt etmiyeceğiz. Eminiz ki, bu suretle hareket ederek memleketimiz, kendisine yüklenecek fedakâr-

lık ne kadar ağır olursa olsun, bize tamamille müzaheret gösterecektir.

Başvekil müteakiben muhalefetin ademi itimat takririni tenkit etmiştir. Bu takdirde, tecviz olunmayan bir siyasete müzaheret için tatbik edilmekte olan silâhlanma programı hakkında en katl ihtiraz beyan olmaktadır.

Başvekil demiştir ki:

Tecviz olunmayacak bir siyasetten bahsediliyor. Bilâkis iddia ediyorum ki, ben Milletler cemiyetinin ondan bahsedenlerden bir çoğundan daha ziyade dostuyum. Milletler cemiyetini hakiki bir dünya cemiyeti haline koymak için çalışanlar, ona bugünkü vaziyette kabiliyetinin üstünde vazifeler vermek istiyenlerden herhalde daha ziyade hizmet ediyorlar. Bugün hangi küçük devlet büyük bir komşusunun istilâsi tehlikesi karşısında müdafaaasını Milletler cemiyetinden bekliyebilir? Bu sualın muhalefet azası arasında cevap verebilecek tek bir kişi varsa meydana çıksın. Bu milletin, onun lehinde bir muhafız ve hâmi olarak hareket edecek ve sulhu koruyacak kuvvetli dostları olabilir. İşte o kadar Fakat küçük devletleri sulhun bulunmadığı yerde sulh vardır diye ilnaa çalışmak fayda nedir?

İspanya meselesinde muhalefet, onun fikirlerine iştirak etmediğim için beni diktatörlere temayül etmekle itham ediyor. Fakat ben diktatörlerin hüküm sürdüğü memleketleri hesaba katmak mecburiyetindeyim. Oralarda mevcut rejimlerin diğer memleketlerdeki tesirleri itibarile bizi alâkadar eder. Ne naziliğe, ne faşistliğe ve ne de bolşevikliğe hiçbir temayülüm yoktur. Çünkü bunların hepsi benim kafamda kök salmış olan zihniyetle telif götürmeyen şeylerdir. Benim siyasi imanım ferdin hürriyetidir. Ben fikir, söz ve hareket hürriyetine iman etmiş bir adamım ve bence bunlar olmadıkça hakiki demokrasi olamaz.

Demokrasinin muhafazası ki, hürriyetimizin korunması demektir, mücadele edeceğim ve zannederim ki, büyük Britanya milleti de benimle beraber mücadele edecektir. Ve gene zannederim ki programımızda takip ettiğimiz yol korkunç savaş zaruretinin önüne geçecek en emin vasıta dır.

Uzun ve sürekli alkışlar başvekilin nutkunu selâmlamıştır.

Muhâtilerin takriri reddedildi

Londra, 7 (A.A.) — Avam kamerası bugün müzakerelerden sonra, işçi partisinin silâhlanma programı aleyhindeki takririni 134 muhalife karşı 354 reyile reddetmiştir.

Başvekilin haricî siyaset hakkındaki sözleri

Aman kamerasında işçi mebus Henderson, hükümetten bazı sualler sormuştur:

İngilterenin Fransa, Almanya ve İtalya ile bir anlaşmaya varmak niyetinde olup olmadığı ve böyle bir anlaşmanın Milletler cemiyeti paktına uygun düşüp düşmeyeceği sualine Çemberlayn verdiği cevapta hükümetin hiçbir zaman Milletler cemiyeti paktına mugayir şartlar kabul etmemiş olduğunu ve hükümetin mezkûr pakta muhalif muahedeler akdetmemek hakkındaki paktın yirminci maddesiyle mukayyet kaldığını söylemiştir.

Diğer bir suale cevaben de Çemberlayn, Alman müstemlekelelerinin idaresi meselesinin İngiliz - İtalyan müzakerelerine dahil bulunmadığını beyan etmiştir.

İşçi mebus Fileçer başvekiliden, Berlinde Hitler ile İngiliz büyük elçisi arasında yapılan mülakat hakkında izahat istemiştir.

Başvekil Hitlerin İngiliz büyük elçisini kabul ederek iki memleketi alâkadar eden bütün meseleler hakkında kendisiyle görüştüğünü ve fak t bu babda hiçbir şey söylemeyeceğini cevaben bildirmiştir.

Fransa taarruza uğradığı takdirde İngilterenin Fransa hakkındaki taahhütlerine dair de Çemberlayn şöyle demiştir: Fransa karşı olan taahhütlerimiz Milletler cemiyeti paktının tazammun eylediklerinden başka 19 mart 1936 tarihinde Londrada yapılan anlaşmanın üçüncü kısmında teyiden beyan olunan Lokarno muahedesindeki taahhütlerdir.

İngilterenin merkezî Avrupaya karşı olan vaziyetine dair yapılan ısrarlı izahat taleplerine Çemberlayn şu cevabı vermekle iktifa etmiştir: İngilterenin bu babtaki hattı hareketi Edenin 24 haziran 1937 tarihindeki beyanatı ile tayin ve tesbit edilmiştir.

Hitlerin İngiliz büyük elçisinden İngiliz matbuatı tarafından nasyonal sosyalist rejimi aleyhinde yapılan nesriyata bir nihayet verdirilmesini istediğine dair olan haberler hakkında sorulan suale ve İngiltereyi alâkadar eden meseleleri tam bir hüsnü niyetle mevzuubah etmekten İngiliz matbuatının bir cenebî memleket talebi üzerine menedilmeyeceğine dair teminat rica edilmesi üzerine hariciye siyasi müsteşarı Batler demiştir ki:

Benim bildiğim, Hitlerin İngiliz büyük elçisine böyle bir talepte bulunmadığı-

dır. Fakat benden istenilen teminatı katl olarak meclisinize verebilirim.

Almanya ile müzakereler

Londra, 7 (Hususi) — Deyli Eks. pres gazetesinin siyasi muharririne göre, Hitler, Sir Nevil Henderson ile olan mülakatında, iki hükümet arasındaki müzakerelerin diplomasi yolu ile ve kat'i bir gizlilik içinde cereyan etmesini istemiştir. Bu talep, İngiliz matbuatının şiddetli bir kontrola tâbi tutulması arzı edildiği şeklinde tefsir edilmektedir.

Muharrir Çemberlayn'ın bunu reddedeceğini teyit vaziyetinde bulunduğunu bildiriyor.

Yine İngiliz matbuatının Almanya ve onun şefine karşı hiçbir zaman haksız hücumda bulunmadığı bildirilmektedir.

Muharrir, çarşamba günü Londra'ya gelecek olan B. fon Ribbentrop'un derhal B. Çemberlayn ile Lord Halifaks'ı göreceğini ve kendisinin yeni Avrupa barışı muahedesini hakkında sarîh fikirler beyan edecek vaziyette bulunduğunu yazıyor.

Alman hükümetinin, müzakerelere başlamadan önce, eski Alman müstemlekelelerinin kayıtsız ve şartsız olarak geri verilmesinde ısrar edeceği zannedilmektedir.

Aynı muharririne göre, İngiliz - Alman görüşmeleri haftalarca sürecektir.

İspanyaya İtalyanlar yenden asker göndermişler

Balear gemisi ile 600 kişi boğuldu

Londra 7 (A.A.) — Deyli Herald gazetesinin Cebelüttarik'taki muhabiri Musolininin İspanya iç harbinde bir an evvel bitirmek için son bir gayret olarak yeni kıtaat gönderdiğini haber veriyor.

Muhabir, geçen hafta Gradiska hastane gemisiyle Antonyo Sigfottasın kumandasında küçük bir torpido muhribi filosunun Kaçikse, Garptrablusun ve beş bin asker naklettiğini ve bu kıtaatın Guadelaşaraya sevk edildiğini yazmaktadır.

Batan geni Balear imiş

Londra, 7 (A.A.) — Amirallik dairesi dün Palos burnu açıklarında batmış olan Frankist kruvazörün Balear kruvazörü olduğuna hiç şüphe olmadığını bildirmektedir.

İngiliz torpido'larına taarruz

Londra, 7 (A.A.) — Ademi müdahale devriyesine mensup iki İngiliz torpido muhribi yani (Blang) ve (Briyan) muhripleri, dün öğle vakti Palos burnu yakınında hüviyetleri anlaşılmamış olan beş tayyarenin hücumuna maruz kalmışlardır.

Bu tayyareler müteaddit bombalar atmışlar ve muhripleri beklemeksizin ortadan kaybolmuşlardır. Cebelüttarik ka avdet etmek üzere bulunan torpido muhriplerinin dün sabahki deniz muharebesine girişmiş olan gemiler zannedilmiş olmaları muhtemeldir.

Balear gemisiyle boğulanlar

Cebelüttarik 8 (A.A.) — Frankist kruvazörü Balear'ın batması neticesinde kaydedilen zayıfât bilâncosu amirali süvari ve zabıter de dahil olmak üzere 600 kişi olarak tahmin edilmektedir.

Söylenildiğine göre Kempfen 1 ve ve Boreas isimindeki İngiliz muhripleri batan kruvazörün mürettebatına denize atlamalarını işaretle bildirmiş ise de mürettebatın büyük bir kısmının denize atlanaktan imtina etmesi zayıfât bilâncosunun bu kadar ağır olmasına sebebiyet vermiştir.

İngiliz muhripleri tahlisiye simitleri ve sandallarıyla iki yüz kişi kadar kurtarmışlardır. Balear batmış zaman Grândi direğinde kontr amiralinin bayrağını taşımakta idi.

Hikâye

Yazarın: İlhan Tarns

Frengi

Bu oda, adeta küçük bir laboratu-
vardı. Mikroskoplar, ölçü aletleri, kü-
çük bir ocak, tüpler, şişeler..
— Efendim, burası mühendislerin
laboratuvarıdır. Kendi işleri için lü-
mülü aletleri burada istifade ettim. Ge-
ce, siz yattıktan sonra, yine son çare-
ye, siz yatmadan önce, aletlerimi ya-
nımda, cesedin birçok uzuvlarını
ve ifrazatını mikroskopta tetkik et-
tim.
Müddeiumumî onun sözünü uzatma-
ya meydan bırakmadı:
— Netice? Netice ne oldu doktor?
Doktor ona baktı:
— Evet, meselenin can alacak nok-
tası! Netice? Ne tahmin edersin!
Müddeiumumî durakladı:
— Tahmin mi? Bu kadar tetkikat-
tan sonra tahmin..
— Yok? Meraklı bir şey olması iti-
barıyla..
Müddeiumumî başını salladı:
— Vallahi, ehemmiyeti olacağını
bilsem ben de bir tahmin yapabilirdim. Ama..
Bu sefer doktor atıldı:
— Efendim, uzun sözün kısası:
mağdur, başına sivri bir taş vurularak
öldürülmüştür. Taşı da gece gittim,
buldum. Buyrunuz!
Mikroskopun yanından küçük ve a-
deta bir musta gibi sivri bir taş par-
çası aldı. Valiye uzattı.
— Biz taş parçasını elden ele gezdi-
rilen doktor izahatına devam ediyor.
— Yaranın etrafında toprak zerre-
leri açıkça görülüyordu. Taşın ucun-
daki kan ve kemik zerrati da zanne-
derim, biraz dikkatlice bir nazardan

gizlenemeyecek derecede açık bir şe-
kilde mevcuttur.

Doktorun yüzüne hayret ve takdir-
le bakıyordu. Fakat o susmuyordu.
— İş bundan ibaret değil, efendim,
dedi.. Kadın öldürülmeden evvel bir
tenasülî taaddiye maruz kalmıştır.
Yani cebren ırzına tasallüt edilmiş-
tir. Bunun izlerini şimdi ahşa üzerin-
de mikroskopta hepinize gösterece-
ğim..
Merakla mikroskopa yaklaşanlar
oldu. Hattâ Alman kadını sevinçle e-
lerini çırpı:
— Aman ne tuhaf şey! İlk önce ben
bakayım.. Rica ederim!.. Rica ede-
rim!.. Diye doktorun etrafında dönmeye
başladı.

Doktor:
— Biraz müsaade buyurunuz muh-
terem madam, dedi, sözümü henüz bi-
tirmedim. Mikroskopta birinci dere-
ceniz mahfuz kalacak! Fakat lütfen
beni dinleyiniz!
Sonra yine gözlerini bize çevirdi:
— Asıl garib ve meraklı nokta şu!
dedi.

Efendim, maktulün son dakikala-
rında ona tecavüz eden ve suçunun
meydana çıkması için ocaktan bir
taş alarak onun kafasına vuran ve
derhal ölümüne sebebiyet veren şahıs,
bir frengiliydi.

Doktor susmuştu. Hepimiz olduğu-
muz yerde donmuş kalmıştık. Herkes
birbirinin yüzüne bakıyor, kimse bir
şey söylemiyor, ne söyleyeceğini bil-
miyordu. Yalnız vali, bir ses çıkarma-
mış olmak için:
— Süphanallah! Süphanallah!
Deyip duruyordu.

Doktorun sesi tekrar gürledi:
— Şimdi buyurunuz! İddialarımın
delillerini mikroskopta hepinize ayrı
ayrı göstereyim!

Kadın mikroskopun başında bitti.
Bir gözü aletin uzun borusuna yapı-
şık, türlü türlü sesler çıkarıyor ve kı-
sa beyaz çoraplı, diz kapaklarına ka-
dar çıplak bacaklarını durmadan oy-
natıyordu. Nihayet bir kus gibi öttü:
— Ah! Evet! Evet! Mikrop!
Telâşla kocasına döndü:

— Ah Lube! Gel bak! Hani Ber-
linde, (Kurfürstendam) da beni bir
müzeye götürmüştün! Mikroplar! Mik-
rop!.. Onlar gibi!.. Onlar gibi!..
Parmaklarını bir araya toplayarak
onların kaynaşmalarını anlatıyor ve
siyah gözlerini haşyetle kırıpıyordu.

Vali, alay kumandanı, müddeiumu-
mî, hepimiz sırayla doktorun göster-
diği lâmları seyrettik. Frengi mikro-
bu tanımmıyacak bir şey değildi. Dok-
tor sözlerinde tamamıyla haklı görü-
lüyordu.

Civardaki köylerde iz takibinde ta-
nınmış iki çoban varmış. Onlara ha-
ber yolladık. Civarda çalışan bütün a-
melenin öğleye kadar orada toplanma-
sı için emirler verildi. Bütün buralar-
la alâkası olan, demiryolu inşaatma
amele gönderen ikişer, üçer, beşer sa-
atlik köylere gizlice adamlar saldı.
İçten içe tahkikat yapmalarını, bil-
hassa (Ağır) yapılan evlere dikkat
etmelerini tenbih ettik.

(Ağır)ı bilmem bilir misin? Ana-
dolunun iç taraflarında, ilçinden bir ce-
naze çıkan, veya bir ölüm felâketine
uğrıyan evlerde, yerine göre muhte-

lif şekillerde ve muhtelif müddetlerle,
(Ağır) tutulur. Bu, bir nevi (müste-
rek kederlenme merasimi) dir. Başlı-
ca karakteri, hep beraber ve makam-
la ağlayıp inlemektir. Ölümlük vak'a-
nın maktulün köyünde şimdiye kadar
duyulduğu, ısıtıldığı muhakkaktır. Bi-
naenaleyh evinde gizli veya açık, be-
hemehal bir (Ağır) yapılacaktır. Bu
suretle hiç olmazsa maktul kadının
hüviyetini anlamış olacaktık.

Biraz sonra izciler de geldiler. Bir-
kaç jandarma ile onları ölümün vuku-
bulduğu mahalle yolladık. Ve izi so-
nuna kadar, jandarmalarla beraber,
takip etmeleri için sıkı sıkı tenbihler-
de bulunduk.

Amele de yavaş yavaş ştoplana-
maya başladı. Demiryollarında çalışan diğer
üç doktorla altı sıhhiye memuru, bun-
ları birer birer muayene ediyorlar ve
frengi şüphesi olanları alıkoyup di-
ğerlerini işlerinin başına gönderiyor-
lardı.

Alman mühendisleri, demiryolu fa-
aliyetinin, vevleki kısa bir zaman için,
durmuş olmasından memnun görün-
müyorlardı. Bilhassa esmer kadının
kocasını olan sarışın, uzun boylu, kö-
pek suratlı mühendis hafiften homur-
danmaya bile başlamıştı.

Nihayet vali, kadının tercümanlığı
ile ona, bu işin halledilmesi lâzımgel-
diğini ve bunun için icab ederse inşaa-
tının günlerce tatil edilebileceğini,
biraz sertçe bir yüzle, anlattı.
Kadın bunları kocasına adeta bir ke-
di yumuşaklığıyla tercüme ederken
mahzun mahzun gülüyor ve topukları-
nın üstünde yitkileyerek onun sarı ve
sert sakallarını, küçük elleriyle ok-
şuyordu.

Bu hâdise üzerine herif hiddetle

geriye döndü ve elindeki sopayı ağaç-
ların gövdelerine vurarak, hat boyu.
na doğru inmeye başladı.

Frengi şüphesi altında olanlar se-
kiz, on kişiyi bulmuştu. Güneye karşı
tepenin arkasına düşmek üzereydi.
Karokol kumandanı elindeki pusla-
yı, valinin önüne gelerek, okudu:

— Bin sekiz yüz yetmiş altı amele
muayene edildi. Dokuz kişi doktor
beyler tarafından alıkonuldu. Müte-
baki vazifeleri başma dönmüşlerdir!

Doktorlar bu dokuz ameleyi alarak
laboratuvara girdiler. Biz de birer
sandalyeye çöktük. Vali, göbeğini tu-
tarak geniş bir soluk salverdi:

— Oh! Yorulduk be birader!
Dedi. Müddeiumumî mırıldandı:

— Allah doktorlara kuvvet versin!
Vali gözünün ucuyla ona baktı:
— Öyle, öyle delikanlı! dedi.

Vilâyet müddeiumumîsi düşünüyor-
du. Gözlerini iki tarafta gezdirdi:

— Yahu, bana bir bardak su vere-
cek bir hayır sahibi yok mu?

Neferlerden biri koştu. Hakikaten
Almanlar ortadan çekilmişlerdi.

Biraz sonra kadın evin kapısında
göründü. Meğer giyinmeye gitmiş!
Sana nasıl tarif edeyim: sırtında bir
dağ sporu elbisesi vardı. Koyu kırmı-
zı fanilâdan! Fakat bunun pantolonu
gayet kısaydı. Hani şu İskoç askerle-
rinin, izcilerin filân giydiği pantolon-
lar yok mu? İşte o kadar. Oylukla-
rının yarısı çıplaktı. Biz doğru yü-
rürken nefis adaleleri birbirine giri-
yor, sonra açılıyor, tekrar toplanıyor
ve yılan gibi bükülüyordu. Yine o
canlı gülüşüyle:

— Ah, affedersiniz, dedi, sizi yalnız
bıraktık.

(Sonu yarın)

MARKİZ DÖ PÖMPADUR

Heyecan içinde titriyerek bağırdı:
— Ah! Mösyö ona merhamet edin..
Onu öldürmeyin, mösyö.
Ve genç kız gözlerini kıvrınsındakine
kaldırınca, birdenbire geriledi, son de-
rece sarardı, elini kabline götürdü ve
sendeliyerek mırıldandı:
— Kral! Kral!..
On beşinci Lüi bir hamlede atından
atladı ve genç kıızı kolları arasına ala-
rak bağırdı:
— Olur şey değil! Bu güzel çocuk
bayılıyor..
Jan, güzel başı geriye doğru düş-
müş, yarı baygın bir halde, gözlerini
hafife açtı. On beşinci Lüinin kolla-
rında bulunduğunu gördü, titredi ve
bayılırken içinden kendi kendine şö-
yle mırıldandı:
— Kalbim mahbus kaldı diye.. Sakın,
sakın aldırma.. İşte nihayet sevdiğim
adam.. Efsanevi prens geldi.. Sev-
gülm.. Kral!
Bu, saniyeden daha çabuk geçen kı-
sa bir an sürdü.
Fakat bu an, bu işin erbabı olan, gü-
zellüğün perestîşkârı, incelik ve zara-
fetlerin kralı olan on beşinci Lüinin bir
hayranlık ürpermesi hissetmesine kâfi
geldi.
Soluk mavi gözlerinin berrak ziya-
akasını garip bir heyecan kapladı.
Fakat bu sırada, kollarında tuttuğu
bu harikulâde mahlûk, bir rüyadan u-
yanıyormuş gibi ağır ağır onun kolla-
rından kurtuluyor, mahcup ve bitkin
bir halde aynı kelimeyi kekeleyordu:
— Kral!.. Kral!..
On beşinci Lüi çabucak:
— Sizin için ben, sadece, memleke-
tin birinci centilmeniyim.. Yani, bu
kadar güzel dudaklardan çıkan bir ri-
cayı, reddetmesine imkân olmıyan in-
san..
Jan kızardı.. Nazarları, kralla kendi
etrafında diziilmiş olan süvariler üze-
rinde dolaştı.. Bütün erkeklerin çeh-

resinde, tecavüzkar bir istihza, bütün
kadınların gözlerinde ise kıskançlık ve
hiddet okundu..

Bütün Fransa sarayı erkânı geyiği
öldürmek için buraya toplanmıştı. Bü-
tün bu saray erkânı şimdi genç kıızı
keskin nazarlarla kamalıyordu..

Bunun üzerine, güzel ve cesur bir
istihkarın ihtiyacını tatmin ve bütün
bu asil ve kudretli insanların hepsine
birden hârp ilân etmek istiyormuş gi-
bi, genç kız meydan okur bir jestle, za-
rif başını doğrulttu, eldivenli elini, kö-
pekler tarafından manyatizme edilen
geyiğin boynuna koydu ve, en asil ve
tecrübeli kadınlara dahi nümune olabi-
lecek güzel bir reverans yaparak şöyle
dedi:

— Sir, ben küçük bir kızdan başka
bir şey değilim, ve siz büyük bir kral-
sınız. Hayvanı bıçaklamak için bu asil
erkeklerin can attıklarını.. bu manza-
rayı seyredilemek için de bu yüksek
soylu kadınların hümma içinde yan-
dıklarını görüyorum.. Sir, küçük kız,
bu kadar ölüm hissine karşı, sizden
canlı, insani bir his istiyor.. Betbaht
hayvanın affını..
Avcılar arasından, hiddetli mırıltılar
yüksekti. Sert ve hiddetli bir ses ile
şöyle dedi:

— Bu, kral avının bütün kavaidine
muhaliftir!..

Kral da düşündü:
— Olur şey değil, bu çocuk kendisi-
ni bir düşes gibi idare ediyor ve büyük
bir şair gibi konuşuyor..

Ve on beşinci Lüi, bir kelimeyle, bü-
tün saray halkının, düşüncelerini ifade
etmiş olan adama dönerek, soğuk bir
tavırla:
— Kont dü Barri, dedi, avın dağıl-
dığını işaret etmek için boru çalm.

— Sir!..
On beşinci Lüi, konta müthiş bir
nazar attetti.

Çehresi sararmış ve Jan'ın üzerine

— Hey! Serseri! Git şuradan!.. Siz
de öyle küçükler!.. Siz de madam!..
Jan döndü, istihfafımız bir kahkaha
atarak şöyle dedi:

— Mösyö, av borunuzu cidden fena
tutuyorsunuz, bu bir hatadır ve sizin
hiç te asil bir adam olmadığınızı göste-
riyor.. Fakat bunu sadece bu küçük
hatayla isbat etmiş olmadınız!..

Hiddetinden sararan avcı bağırdı:
— Madam!..

— Haydi, mösyö, gidip mösyö dö
Damyenden avcılık dersi, tesadüf
edeceğiniz her Fransızdan da nezaket
dersi alın.. Ondan sonra tekrar geliri-
siniz.

Ve genç kız, bu sözler üzerine pem-
be saten ayakkabılarının yüksek topuk-
ları üzerinde döndü..

Çehresi sapsarı kesilmiş olan avcı a-
tını sürdü. Ona yetişip, onu devir-
recekti..

Çocuklar bağırıştılar. Meğhul yolcu,
bastonunu elinde sıkı, bir şeyler mır-
ıldandı, bastonunu kaldırdı.. Fakat
bastonunun inmesine vakit kalmadan,
avcının atının birdenbire gerilediğini
gördü..

Meydanlığa girmiş olan genç süvari,
hiddetli bir hamleyle, genç kıza avcı-
nın arasına atılmış ve dizginleri kavra-
yarak şiddetle sarsarken, aynı zaman-
da, heyecanlı bir sesle şöyle bağırmış-
tı:

— Bu ne, mösyö? Kudurdunuz mu?
İki at göğüs göğüsc, tepiniyor, ki-
şniyorlardı. İki erkek, gözleri gözlerin-
de birbirlerini tehdit ediyorlardı.

Genç erkek devam ediyordu:
— Olur şey değil! Demek buralar-
da kadınları tahkir etmek âdetidir!

Avcı hiddetli bir şeyler mırıldandı;
fakat derhal sükûnetini bularak, soğuk
bir nezaketle şöyle dedi:

— Dikkat edin, mösyö! Ben burada
av güzeliğinizi açmak vazifemi yapıyo-
rum..

— Ben de nezaketsizleri yola getir-
mek olan vazifemi yapıyorum!

— Size, dikkat ediyorum!

— Fazla gevezelik etmeyin, diyo-
rum! Basın geriye, mösyö, diyorum!
Avcı, elini hiddetle beline götürdü ve
ancak o zaman birkaçından başka bir
şey olmadığm birkaçederek, bryıklarını
titreterek bağırdı:

— Pekâlâ! Tekrar buluşuruz, genç
Donkişot!.. Eğer sizi bulmak kabil ol-
ursa!..

— Galiba kulaklarınızı kestirmeğe
azmettiniz, kadınları ezen mösyö.. Ben
aranınca bulunurum! Hattâ aranmadı-
ğm zamanlar bile!..

Avcı bağırdı:
— Şu halde isminizi söyleyin!

— Lütfen sizin isminiz?..

— Majestelerinin emrinde binicilik
muallimi, Kont dö Barni!..

— Ben de Overn taburu bayraktarı
şövalye d'Assas. Mezunun geliyorum,
Parise gidiyorum.. Sentonore sokağın-
da, "Trua — Dofin,, adlı otelde veya
lokantada, yarın ve diğer günler, kont
du Barrinin palavralarıyla şerefyap ol-
mak üzere bekliyeceğim!..

Hiddetinden çılgın bir hale gelen av-
cı kekeledi:

— Pekâlâ, şövalye d'Assas! Beni
fazla beklemeyeceksiniz. Ve siz madam,
sizinle de görüşürüz!..

Genç kız şakrak kahkahasını tekrar-
lıyarak cevap verdi:

— Benim için, cidden büyük bir şe-
ref olur.

Kont bir tehdit jesti yaptı, atını çe-
virdi. Ve bütün hızıyla ağaçların ara-
sına dalarak, gözden kayboldu..

Bu müddet zarfında, Fransuva Dam-
yen olduğunu söyleyen meğhul yolcu,
bir ağacın altına çekilmişti ve oradan,
uzaktan genç kıızı seyrederek tekrar e-
diyordu:

— Ne güzelli.. Ne güzel bir kızl!

Şanpanze aşıkmiş!

Karımı şempanzeden kiskandım, boşadım!

Londrada, bir şempanzenin, sahne arkadaşı güzel artistle sıkı sıkı alakası merakla karşılanıyor

İki sevgililer başbaşa..

Son günlerde Londra'nın en meşhur tiyatrolarından birisinde akrobatik danslar ve numaralar yapan Ketty Maro, halkın alakasını üzerinde toplamağa ve hoşla gılmeğe muvaffak olmuştur.

Sahneye çıkmakta olan bir Şanpanze seyircilerin bilhassa merakını tahrik etmektedir. Ketty ile güzel kıza elele vererek birçok numaralar yapan, ayaklarına paten takarak artistten daha mükemmel bir surette kayan Şanpanzenin adı Katarinosdur. Daha ilk gün, bütün Londralılara kendini sevdirmiştir. Sahrede Şanpanzenin artistle fevkalade bir surette oynadığını gören birçok natüralistler merakla düşmüş ve telkikata başlamışlardır.

Bu araştırma esnasında 1740 da Fransız natüralistlerinden Buffan tarafından yazılmış bir kitap ellerine geçmiştir. Buffan bu kitabında:

— Vaktile Afrikadan dönerken bir şanpanzeyi de beraberimde Parise getirmiştim. Fakat, pek kısa bir zaman zarfında karıma aşık oldu; ve ben onun kışkıncılığı yüzünden karımdan ayrılmak mecburiyetinde kaldım..

Demektedir. Şanpanzenin insana her hayvandan daha yakın olduğunu isbat eden bir delil daha vardır: Berlin hayvanat bahçesi direktörü Hesmesin küçük çocuğu, iki yıldanberi bir şanpanze ile gayet samimi bir dost olarak yaşıyor. Bir gün her ne dence Hesmes hiddetlenerek şanpanzenin yanında altı yaşındaki çocuğuna bir tokat aşk etmiş. Eğer kendini korumamış olsaymış, şanpanzenin pençeleri arasında can verecektmiş. Şanpanzenin patronuна karşı olan hiddeti dört ay devam etmiş.

Söylenildiğine göre, Londra, Ketty

Şempanze ile artistin birlikte yaptıkları bir numara

Maro şanpanzesinden bir dakika olsun ayrılmıyormuş. Güzel artist kolislerden dışarı çıktığı vakit şanpanze derhal arkasından fırlıyor ve onun sahnenin dışarısında erkeklerle konuşup konuşmadığını gözlüyor. Bütün Londralılar, artistle:

— Şanpanzenin sevgilisi: diyorlarmış.

Günde on posta müvezzi artistin kapısını çalmakta ve gelen mektupların hepsinde, Ketty şu sualle karşılanmaktadır:

— Dostunuz Katarinos hakkında son kararınız nedir?

Şövalye d'Assas atından indi ve Janın önünde eğildi:

— Madam, dedi, beni nazarı itiba-almanızı rica ediyorum, her ne olursa olsun, endişe etmeyin; size yemin ediyorum ki, bu küstah adam lâ-yık olduğu cezayı görecektir.

Ve, genç erkek, doğrulduğu esnada, karşısında bulunan harikulade genç kıza ancak bu anda görmüş gibi, hayranlığından dona kaldı.

Bütün mevcudiyetiyle ürperdi ve genç kalbi daha büyük bir hızla çarpmağa başladı.

Üçü de güzel ve sevimli olan bu iki genç insanı sanki dahi bir sanatkar bulup karşı karşıya getirmişti. Birbirlerine gülümsüyor, birbirlerine hayranlıkla bakıyorlardı. Genç erkek âdeti sarhoş olmuştu. Genç kız, ise, saf ve masum şuhluğuyla, büyük aşkların mukavemet edilemez anı ve beklenilmedik başlangıcının garip ve meçhul hissiyatını duyuyordu.

Birdenbire kendisini toplayarak, tatlı sesiyle:

— Ah! Şövalye, dedi, size nasıl teşekkür etmeli?

— Dünyanın en büyük teşekkürüne nail oldum.. Sizi gördüğüm bu anı hiç bir zaman unutmayacağım.. Unutamıyacağım.

— Doğuşmıyeceksiniz, değil mi? Söyleyin. Doğuşmıyeceksiniz..

— Ah! Madam, benden neler istiyorsunuz?.. Binbir ölüme karşı koymak icap etse bile..

— Aman ya Rabbim! Ya yaralanırsanız?.. Benim için yaralanırsanız?..

Saf ve müstehzi bakışında, hakikî endişeden ziyade güzel bir teccüssün ifadesi okunuyordu. Fakat genç erkek!.. O hafifçe titriyordu. Çehresi sararmıştı. Kalbinin derinliklerinde meçhul şeyler çarpışıyor. Bütün mevcudiyetini aşk sarıyordu.

Samimiydi? Oh! Evet.. En gizli da-

marlarına varıncıya kadar samimiydi!

Bu kadar çabuk bir aşk!.. Onu biliyor muydu? Hesapsız, düşüncesiz, tereddütsüz bir şekilde, kendisini vermeğe müheyya bulunan ateşin ruhunda neler cereyan ettiğini biliyor muydu?

Söylediklerini tartmadan ve kendi cür'etinden âdeti hayretler içinde kalarak kekeledi:

— Sizin için yaralanmak!.. Şimdi artık, yegâne hayalim, belki de benim arkamdan ağlayacağınızı ümit ederek sizin için ölmekten bir yaranın ne ehemmiyeti var!..

Genç kız, tatlı bir heyecan duymakla beraber gülümsüyerek:

— Susun yalvarırım size, susun, dedii..

— Susmak! Dudaklarına semavi bir ahenk yükselirken, içimde her şey toşarken, başım dönerken susmak!.. Oh! Beni affedin.. Betbaht bir çığmın affedin.. Tanımadığım halde, asırlardan beri tanyormuşum gibi haz duyduğum siz.. Beni affedin..

Genç kız sür'atle:

— Susun, dedi. Bakın geliyorlar.. Dinleyin şövalye.. Ben ve annem Periste, Bonzanfan sokagında, Arjan - sonun ikametgâhı karşısında, ikamet ediyoruz. Şimdi gidin, yalvarırım size, çabuk gidin!..

Beyaz eldivenli elini uzattı. Şövalye bu eli tuttu, ince uzun parmakların ucuna dudaklarını koydu ve bu buse onda müthiş bir baş dönmesi tevhit etti..

Doğrulduğu zaman, Janın iki kadma doğru koştuğunu gördü.

Bunun üzerine atına atladı ve, hayatında vuku bulan anı ve büyük hâdiseden - ilâhi saadet.. Veya cehennem bir felâket! - zihni karmakarışık bir vaziyette, bağırarak, ağlamak, gülmek, şarkı söylemek için duyduğu çığmın bir

arzu içinde, müthiş bir sür'atle atını sürdü..

Jan, belki heyecanını gözlemek için.. Ve yahut belki de bu tesadüf onun kalbine kadar nüfuz etmediği için, hiç bir şey vukubulmamış gibi, gülererek tekrar küçük kızlara karışmıştı. Yeniden, gölün etrafında dönmeğe başladılar ve genç kız yeniden, fakat daha büyük bir ateşle şarkı söyledi:

Kuşu kuşu uyuyor, onu sakın uyandırma;
Bülbül gelip her nasılsa onu da uyandır;
Kalbim mahpus kaldı diye sakın, sakın aldrma;
Sevdiğimin bir buseyi kalbini de kandır..

Jan birdenbire sustu, nefesi daraldı, gözlerini parlak gözyaşları bürüdü.

— Sevdiğimin bir buseyi! diye mırıldandı. Heyhat! Sevdiğim nerede? Mahpus kalbimin beklediği efsanevi prena nerede?..

Tam bu sırada, yüzü ergenlikli kadın bağırarak:

— İşte ev!.. Bak, av.. İşte geyik suya girdi.. Baksana, yavrum!

Ve, kendisine refakat eden nahif kadına dönerek alçak bir sesle ilâve etti:

— Biraz çekilelim, azizem madam dü Hosse. Burada, belki de, vukubulacak mes'ut hâdisede, biz boş ve lüzumsuz birer insan gibi kalırız..

— Nasıl bir hâdiseye ihtimal veriyorsunuz, azizem madam Buasson?

Madam Buasson, ona şaşkın bir nazar attı ve mırıldandı:

— Hiç.. Hayır.. Bir şey yok.. Gözükmiyelim. Bekleyelim.. Ümit edelim! İşte kral avlanıyor!

Jan gözlerini göle dikmişti.

Meydanlık, boru sesleri, at kışnemeleri ve köpek havlamaları ile dolmuştu.

Suya girmiş olan geyik, başı asil bir

gururla kalkmış olduğu halde ilerliyordu.

Şimdi avcılar gölün etrafını sarıyorlardı, bu avcılar arasında, sarayın en ileri gelenleri, başlarında üç köşe şapkalar bulunan zarif kadımlar vardı ve bütün bunlar o devir Fransasının meşhur sarafeti, tuvaletleri içinde gülüşüp, nazlaşp, güzel lâf söylemekte birbirleriyle yarış ediyorlardı.

Jan, çehresi sapsarı kesilmiş olduğu halde, heyecandan büyüyen gözlerle bakıyordu.

Aman Ya Rabbim! Zavallı hayvan! Zavallı hayvan!..

Asil hayvan, tasvir edilemez bir vaka-arla yılduktan sonra, nihayet sırdan çıkmış ve bir kaç adım atıktan sonra, dört saatlik çığmın koğu ve ta-kipten bitap düşmüş bir vaziyette Janın yanında durdu ve, etrafını sarıyan olan kalabalıkla, zaferin sükkutu içinde soluyarak ve onu tehditkâr nazarlarla seyreden seksen köpeğe doğru, başını şerefli mağlûbiyete uğramış bir insan tavrıyla çevirdi. Bu an cidden canhı rağı..

Geyiğin gözlerini acı bir hüznün kapladı. Ve gözlerinden, ağır ağır, iki iki göz yaşları aktı.

Merhamet içinde ürperen Jan keke-liyordu:

— Ah! Zavallı hayvan! Zavallı hayvan! Ağlıyor!

Avcılar, borular, köpekler, her şey susuyordu.. Bu, geyiğin ölümüne takaddüm eden zalim andı.

Birdenbire bir ses, şu emri verdi:

— Dampyren, hazır olun! Dü Barid, hayvan sizindir..

Jan, ellerini, bu emri veren adama. Şüphesiz av emiri olan adama doğru uzattı..

"Hayvan sizindir!.. demek, "hayvanı bıcakla öldürün!.. demektir. Hayır! Hayır! Bu korkunç şahneyi görmeğe tahammül edemezdi

Eserleri ölmez Türk sanatkarı Tanburî Cemilin çok sevilen ve çok aranan

PLAKLARI satışa çıkarılmıştır. Bütün PLAK satıcılarından arayınız.

Istanbul delileri

— Fazilet ve insanlığı nasıl telâkki ediyorsunuz?

— Kimseye zararı dokunmayan adamlara fazilet sahibi derim ben... Kendi çıkarını başkasının zararında arayan kimseler, insanlık için zararlı bir mahluktan başka bir şey değildir. Yaşamaktan maksat başkalarına iyilik yapmaktır. Fenalığı herkes yapar. Fenalık yapanlar ise vicdanları kara adamlardır.

— İyve ve cazibesiz krallar kralının gönlünde ask tahtını kuran bir kadın var mıydı acaba? Sordum:

— Başınızda ask rüzgârı esti mi? Hiç bir kadın sevdiniz mi?

— Hayırlı.

— Sizi sevenler de olmadı mı?..

— Çok!.. Beni sevenler, aşıkdaşlık yapmak için yalvaran kadınlar o kadar çoktu ki, bunun için evlenmeğe vakit bulamadım.

— Kaç lisan bilirsiniz?

— Lisan bilmem... Fakat benimle konuşmak için tercüman lazımdır!

— Edebiyatı sever misiniz? Hiç şiir falan yazdınız mı?

— Krallar kralı, parmakları ile bıyıklarını avıztıyarak cevap verdi:

— Bunların telleri kadardı..

— Birkaç parça okur musunuz?

— Hiç nazlanmadı, yeni şiirlerimiz, müdahin dâhilerimiz gibi ezilerek, büzülerek değil, tok, erkek bir sesle şunları okudu:

Çamlı belin dibi derin

Öğüt öter melin melin!

Simsiyahdır dibi yerin

Çakal gezer denizlerde!

— Serçeler sapan atar,

Deve yatağa yatar,

Kavun gözlü kurboğacı!

Pazarda saman satılır!

— Tramvay geçti süzgeçten,

Cıldırı vatman sevinçten,

Nargilem duman çıkardı,

Fosur, fosur pirinçten!

— Hani mektepte okudunuz?..

— Tabii mektebinde... Benim hocam heynimdeki benekler, kanımdaki hüceyrelidir.

— Para hakkındaki fikriniz nedir? Kıymeti var mıdır?

— Paradan kıymetli insandır. Fakat bu kadar olası şey, en doğru adamı kötü, ah-lâkız yapar. Mademki, hayatın yükünü bizimizda taşımaya mecburuz, mahkûmuz, paraya da iltifat edeceğiz. Çünkü bu yük başka türlü taşınmaz. Fakat her şeyden evvel insana bir haneî saadet lazım..

— Zavalı krallar kralı!.. Bakırköy misafirliğinden bıkıp olacak ki, başlı başına (haneî saadet)e sahip olmak istiyor, bir yuva hasreti duyuyor kalbinde..

— Dostluğa inanır mısınız?

— Dostluk mu? Dünyada dost olur mu?

— Dost zannettiklerimiz, insanı bir damla dost zannettiklerimiz, insanı bir damla

suda boğar.. Hele bir kere düş, işin bozulsun, o zaman görürsün!.. "Düşenin dostu olmaz, hele bir düşse gör!.. dememişler tevekkeli atalarımız!..

Hüseyin Rüştü TIRPAN

Istanbul asliye mahkemesi altıncı hukuk dairesinden:

Ayşe tarafından Bursa Altıparmak mahallesinde 9-2 numarada iken halen ikametgâhı meçhûl hacı Hasan oğlu Yaşar aleyhine açılan boşanmanın tescili davasında tahkikat 26-4-938 salı günü saat 14 olarak tayin edilmiş ve davalıya on beş gün müddetle ilânen tebliğine karar verilerek bir nüshası da mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan muayyen gün ve saatla müddealehyin mahkemede hazır bulunması lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

Istanbul beşinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup birinci arttırmada yüzde yetmiş beşini bulmadığından ikinci arttırma ile satılmasına karar verilen fotoğraf makinesi ve ufak sinema makinesi vesair fotoğraf levazımını 12-3-938 cumartesi günü saat 11 ve 12 arasında Sandal Bedesteninde satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte Sandal Bedesteninde memurluğuna müracaatları ilân olunur.

"Yol satırları, döşemeler ve sair inşasına mahsus islah edilmiş usul ve yahut malzeme,, hakkındaki icat için sanayi müdüriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 26-2-936 tarih ve 2110 numaralı ihtira beratı bu kere ferağ veyahuc icara verileceğinden mezkûr ihtira satın almak veya isticar etmek arzusunda bulunan zevatin Galatada Taptas hanında 18 numarada mukim Teodor K. Sinanidise müracaat etmeleri.

Dış Doktoru
Necati PAKŞI
Hastalarını hergün sabah saat 10 dan akşam 19 a kadar kabul eder. Salı ve cuma günleri saat 14 ten 18 e kadar parasızdır. Adres: Karaköy Tünel meydanı, Tersane caddesi başında No. 1/2

KAYIP — Ankarada fabrikaların birinde usta olduğumu işitiğim 13 senedenberi kaybolan Arpaçayırılı Bayramın nerede olduğunu veya adresini bilen varsa haber vermesini insaniyet namına dilerim. (24823) ADRES: Şehzadebaşı 18 Sekbanlar sokağı No. 5 de teyzesi Ayşe.

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
5 . nci keşide 11 Mart 938 dedir.
Büyük ikramiye 50.000 Liradır.
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâlat vardır.

Ankara caddesinde
kiralık dükkân

Vakit yurdunun altında (81en Fransız kitapçısının) yeri ve arkadaki depoları kiralıktır. P. İstetilmek suretiyle 150 metre murabbalık bir mesaha elde edilebilir. İsteyenlerin Vakit yurdu idare memuruna müracaatları.

Istanbul Nafia Müdürlüğünden:
16.3.938 çarşamba günü saat 15 de İstanbul Nafia Müdürlüğünde (2985.13) lira keşif bedelli İstanbul erkek lisesi asfalt ve kurşun tamaratı açık eksiltmeye konulmuştur. Mükavele eksiltme Bayındırlık İşleri Genel hususi ve fennî şartnameleri proje keşif hulâsası buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir. Muvakkat teminat (224) liradır. İsteklilerin en az (1500) liralık bu işe benzer iş yaptığina dair idarelerinden alınmış olduğu vesikalara istinaden İstanbul nafia müdürlüğünden eksiltme tarihinden bir hafta evvel alınmış ehliyet ve teminat odası vesikalarile gelmeleri. (1046)

DÜNYANIN MEŞHUR ŞEKERCİSİ

Ali Muhiddin Hacı Bekir

Mamulâtını teşhir ettiği Avrupa ve Amerika sergilerinde daima birinciliği kazanmıştır. Güzel İstanbulu gezmeye gelen seyyahlar nefaseti cihanın dört köşesine nam salan

Hacı Bekir Lokum ve Şekerlemelerini Alırlar

Bir buçuk asırdan fazla bir tarihi olan bu meşhur Türk ticarethanesi lokom ve şekerleri kadar nefis Karemela imaline başladı. Hacı Bekir Karemela gayet lüks ambalajlı ve kilosunun perakende fiyatı 80 kuruştur.

ADEMİ İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR

Umumi cerrahi ve sinir, dimağ estetik cerrahisi mütehassısı

Paris Tıp Fakültesi S. asistanı, erkek, kadın ameliyâtları, dimağ estetik "yüz, meme, karın buruşukluğu ve gençlik ameliyatı". (Nasaiye ve doğum mütehassısı.)

Muayene saatları: 8 den 10 a kadar
Öğleden sonra ücretlidir. Tel. 44086
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli han. **Weccaner**

Dr. Y. HALAÇYAN
Nansi Tıp Fakültesi Lorealarından
DAHİLİ, MİDE ve BARSAK
HASTALIKLARI HEKİMİ
MUAYENE
14 - 19'a kadar; sabahları randevü üzere Taksim (Eski Talimhane) Abdülhak Hâmit caddesi Dirlik apartmanı No. 18, 2 inci kat.

ALTIN
Alış ve satış
DEFTERLERİ

25, 50, 100 yapraklı 30, 60, 120 kuruş Yenipostane karşısında Meydancık hanında öğretmen Fuadın Anadolu Türk kitap deposunda.

TÜRK
Antrasiti

Mükemmelen bütün ecnebi kok kömürlerinin yerini tutabilir.

Kaloriferlerde
Salamandalarda
Her nevi sobalarda
Mutfak ocaklarında
kullanılır. İkametgâhlara derhal teslim. Toptan ve perakende satış merkezi:

GİLKRİST VOKER ve Şsr. LTD
Galata yolcu salonu karşısında, Tahir han, Beşinci kat.
Telefon: 44915

Istanbul beşinci icra memurluğundan: Bir alacağın temini için hapsedilip paraya çevrilmesine karar verilen, terzi dükkânına ait masa, dolap, muşamba ve saire, 10 mart 1938 perşembe günü saat 15 de Beyoğlu İstiklâl caddesi 185 numaralı mahallin ikinci katında açık arttırma ile satılacağı ilân olunur.

NERVİN

UYKUSUZLUK

asabî öksürükler asabî zayıflık
baş ve yarım baş ağrısı

Baş dönmesi baygınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları iyi eder

Istanbul Inhisarlar
Başmüdürlüğünden:

Piyasada satılmakta olan ispirotaların satış fiyatları, 15 Mart 938 tarihinden itibaren indirilecektir.

Dükkanlarında yakılacak ispiro "Boyalı kamineto ispirotosu, ve şişe içinde tuvalet ispirotosu satanlar; mevcutlarını birer beyanname ile 14 Mart 938 akşamına kadar "Yakılacak ispirotalara ait olanlar Kabataşta kâin Başmüdürlüğe ve şişeli tuvalet ispirotosuna ait olanlar da en yakın satış depolarına,, bildireceklerdir. (1184)

VIROZA PATİ

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, mem iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları, ANTİVİRÜS ile Tedavisi en erken ve en emin bir surette temin eder.

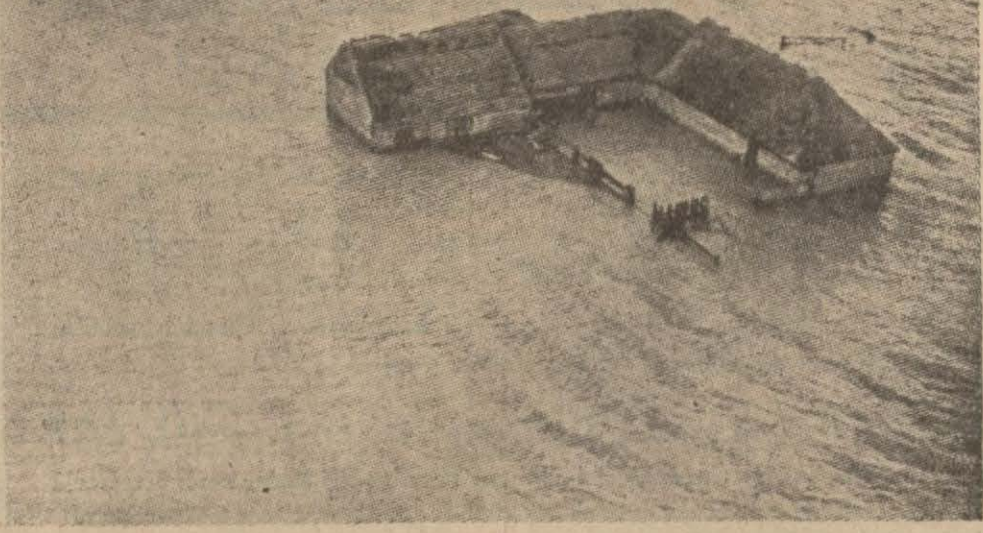
ŞARK İSPENÇİYARI LÂBORATUARI T. A. Ş.

PARANIZ FAİZ GETİRMEK
SURETİLE SİZİN İÇİN
ÇALIŞIR

HUSUSÎ ŞARTLARIMIZ HAKKINDA
GİŞELERİMİZDEN MALUMAT ALINIZ

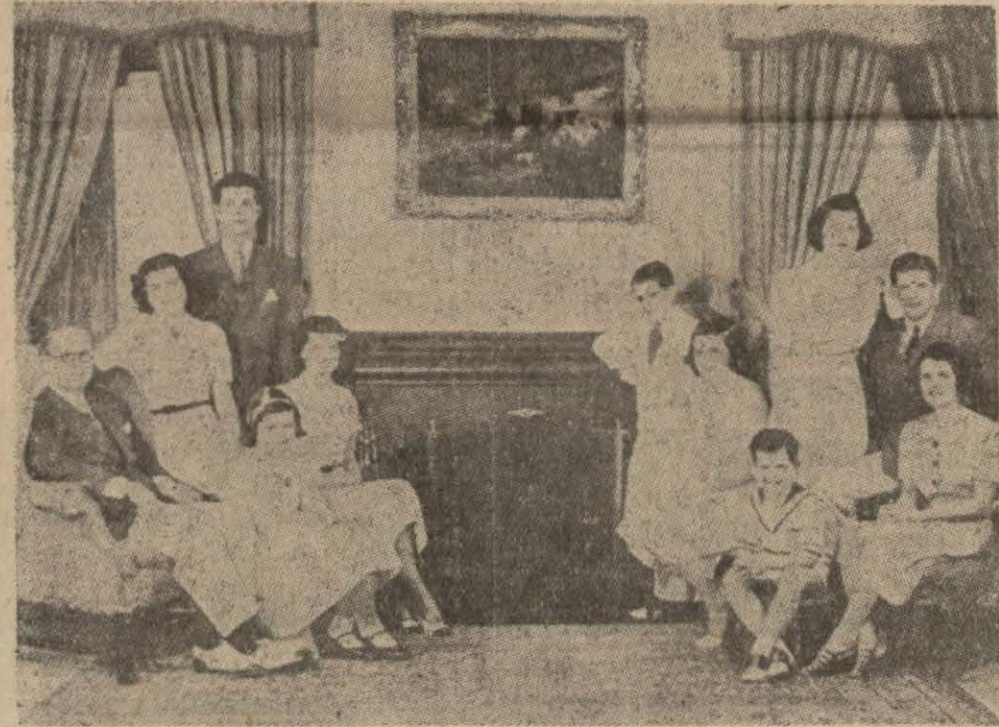
HOLANTSE BANK UNIE
İSTANBUL — KARAKÖY PALAS — ALEMLERİ HAN

Amerikada Kaliforniya civarında büyük tuğyanlar olduğunu, 150 den fazla adamın boğulduğunu telgraf haberi olarak yazmıştık. Bu felâkete ait bir resmi de bugün neşrediyoruz: bir çiftlik binası sular arasında ada halini almıştır.

Çin harbi dolayısıyla Japon mallarına boykot yapılması için bilhassa İngiltere ve Fransada propaganda yapılmaktadır. Filhakika yalnız Amerika da bile Japon mallarına, meselâ ipekli mamulâtına boykot yapıldığı takdirde Japonya ekonomisinin mahvolaacağı hemen hemen muhakkak gibidir. Resimde, Pariste yapılan bir boykot nümayişi görülmektedir.

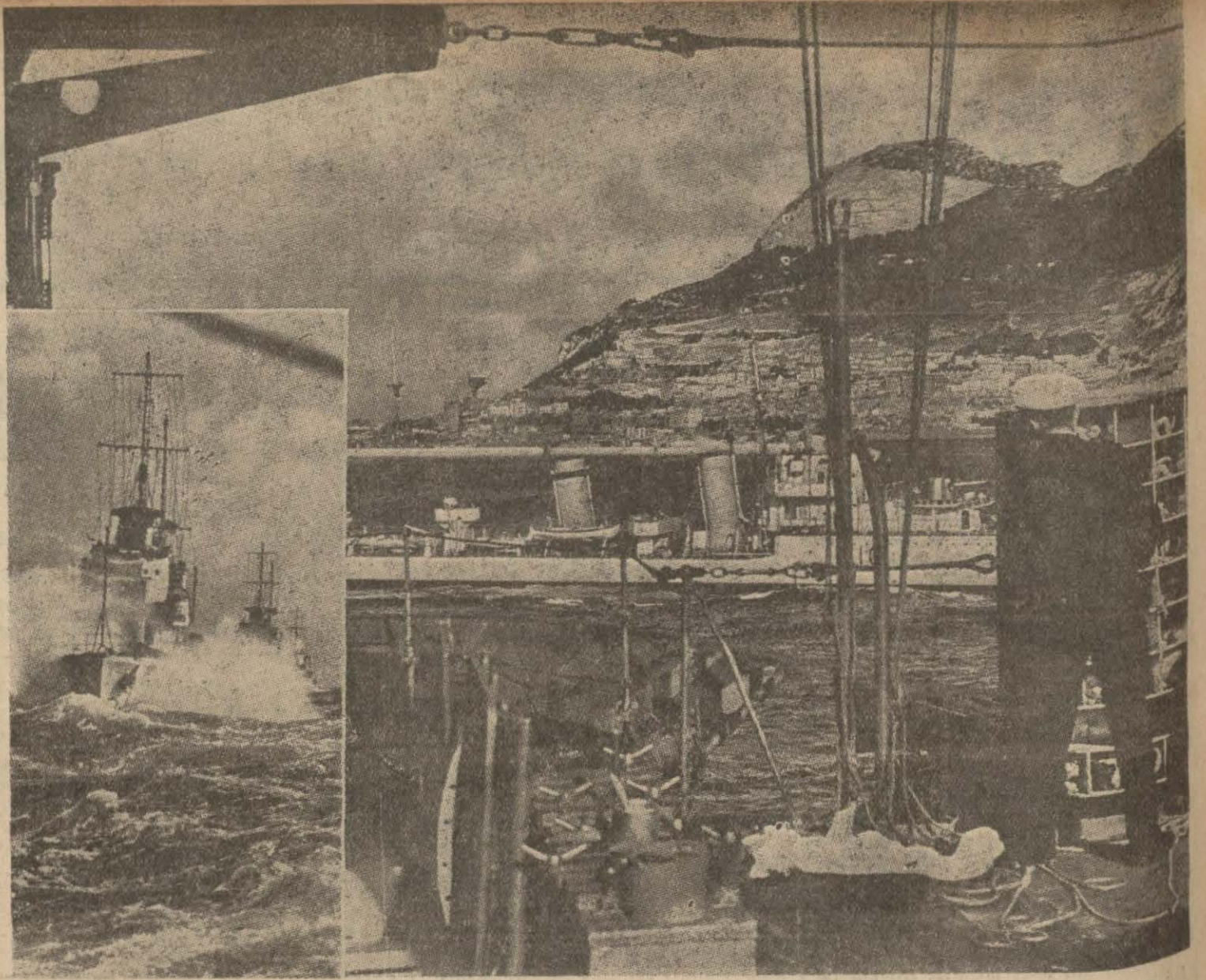
Amerikanın Londraya tayin edilen yeni elçisi Jozef Kenedi Londraya vâsil olarak vazifesine başlamıştır. İngiliz gazeteleri bu münasebetle onun ailesi arasında çıkarılmış bir resmini neşretmektedirler. Sefiri bu resimde, en büyüğü 22 yaşında olan çocukları ve zevcesile beraber görüyorsunuz. Fakat zevcesi acaba hangisi? Bunu tahmin etmek pek kolay değil sanırız. Biz haber verelim: çocukların annesi resmin en sağında görülen bayandır.

Alman Mareşali Göring geçenlerde Lehistan'a gitmiş, orada hem avlanmış, hem de bazı siyasi temaslarda bulunmuştu. Resimde Göring Leh Cumhuriyeti'yle beraber ava giderken görülüyor.

İtalya Veliâhtının bir çocuğu dünyaya geldiği yazılmıştı. Resimde küçük prens, büyük babası İtalya Kralının kucağında görünüyor.

Bundan birkaç gün evvel Pariste yapılan "Zarafet müsabakası"nda, resimde gördüğünüz 23 yaşlarında Matmazel Jeanne Hyne birinciliği kazanmıştır.

Meşhur sinema yıldızı Klodet Kolber İsviçreye gitmiştir. Orada kış sporları yapmaktadır.

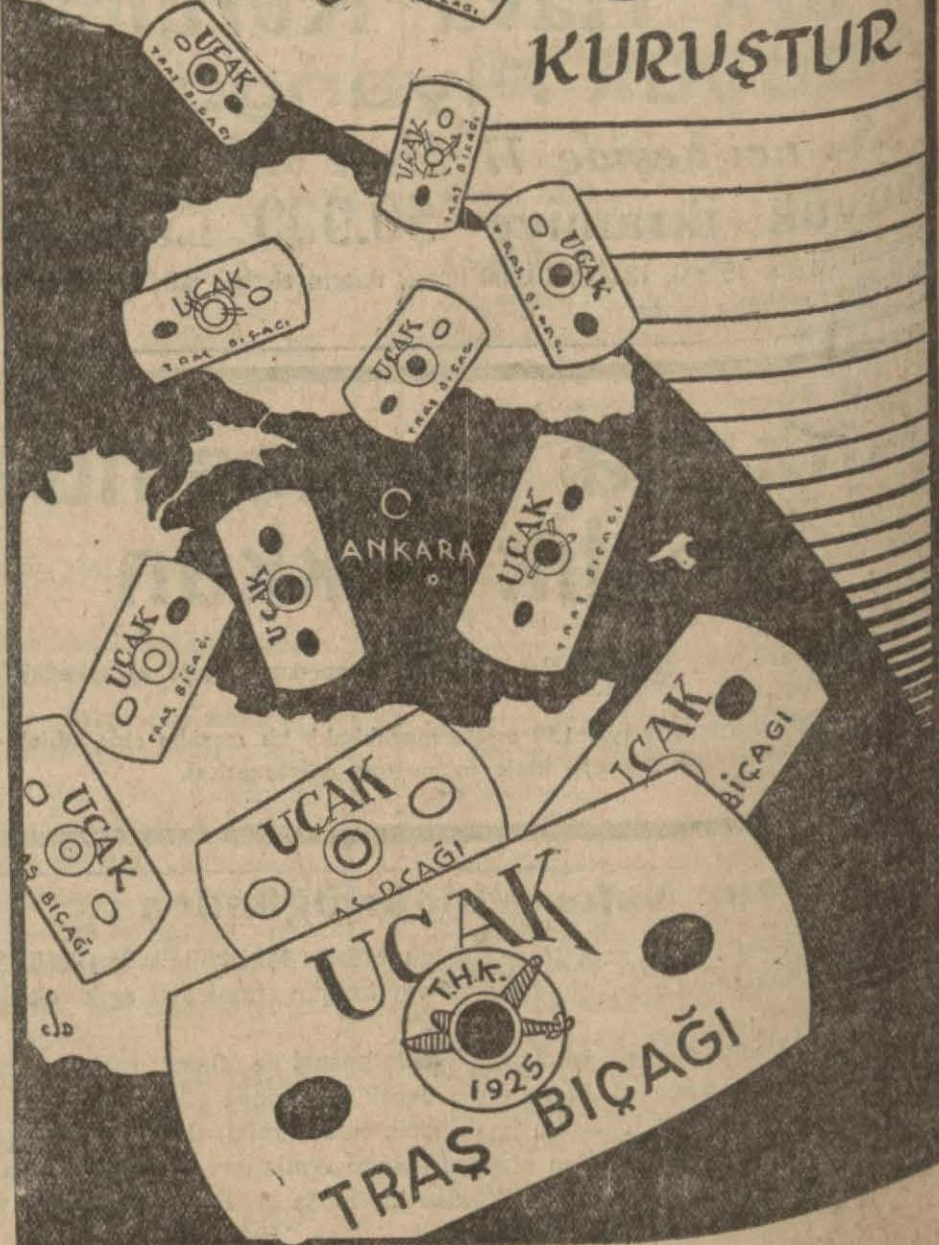
İngilterenin anavatan ve Akdeniz filo ları dünden itibaren manevralara başlamışlardır. Manevraların ilk devresi ayın 10 unda bitecek, sonra 14 marttan 18 marta kadar ikinci devre manevralar başlayacaktır...

UÇAK

TRAŞ BİÇAĞI

10 TANESİ
30
KURUŞTUR

ANKARA